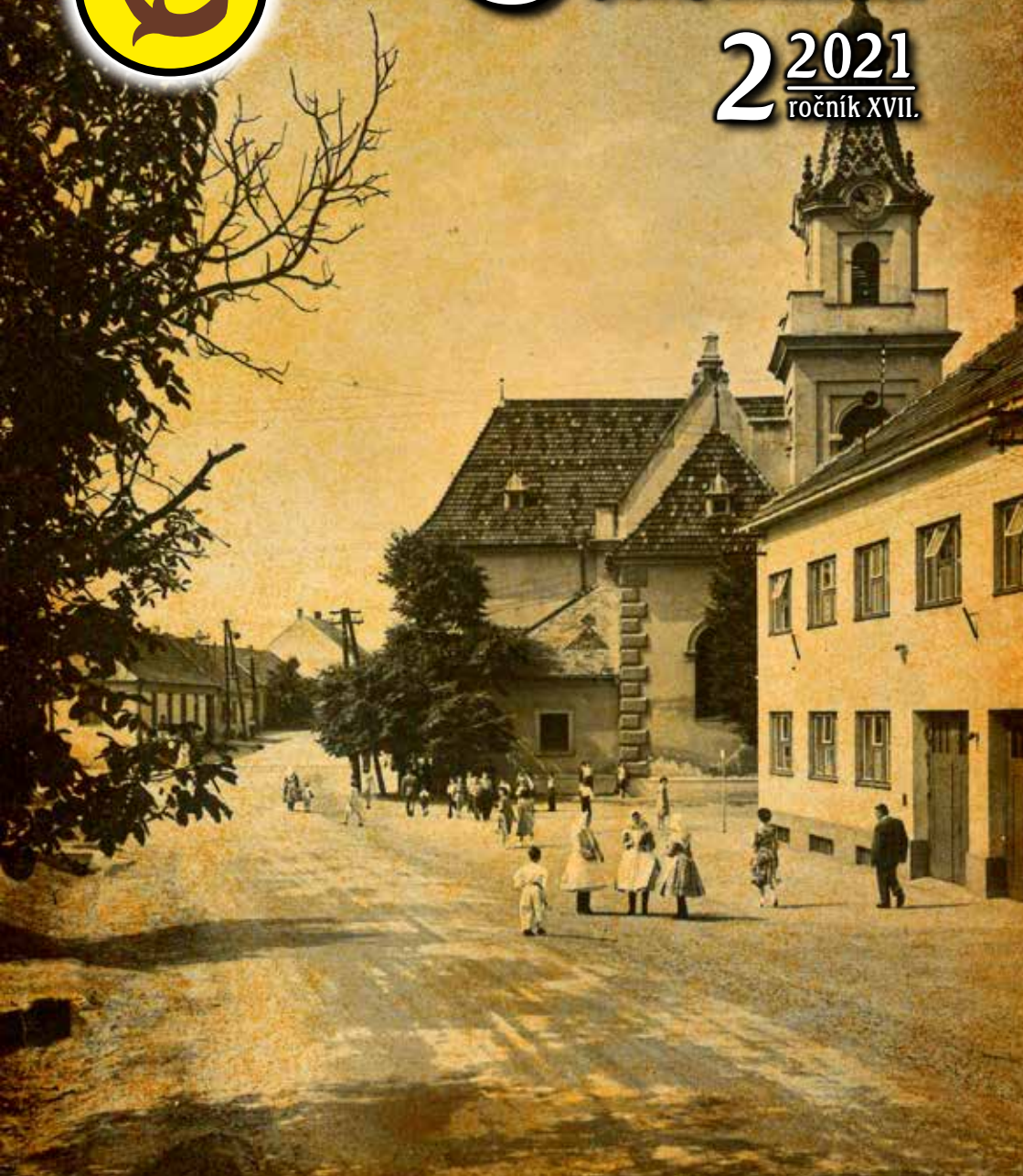

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

2 2021
ročník XVII.

Universal - Coop 1983, 1995 a 2001

Zdravotní středisko a hasičárna

OBSAH

Slovo starosty	4	Z historie lanžhotského kostela	44
Proč je Lanžhot městem	9	Sbor dobrovolných hasičů v Lanžhotě.....	48
Dvacet let městem	10	Prívoz vzpomínky.....	51
Výpis z usnesení ze zasedání zastupitelstva ..	12	Bařina – vzpomínky na dětství II.....	54
Společenská kronika.....	16	Vzpomínka na Jaroslava Holého	56
Lanžhotské kalendárium	16	Malování bylo jejich životní láskou.....	57
„Budte dobří... když můžete!“	18	V dětství bývaly prázdninové dny delší.....	59
Okénko knihovny	18	Vesele do školy	60
Okénko školky	20	Hlavní jarní termín úklidů je za námi	61
Okénko školy	23	Uklidme Česko, uklidme Lanžhot!	62
Rozmarýnka	27	Když je doba zlá.	63
Vzpomínka.....	28	TJ Sokol Lanžhot	64
Jen napravované chyby se odpouští	29	Promění tenisté proti covidu mečbol?	67
Odkud jsi přišel, Lanžhoťane.....	31	Víc než jen oddíl	68
Šla sem sa podívat.....	35	Bantuové	70
Moravská národnost a sčítání lidu	36	Odešla sportovní legenda	72
Moravské Slovácko? Moravské Slovensko? ...	37	Poraněný jestřáb	74
Lanžhotská masarykovská historie	40		

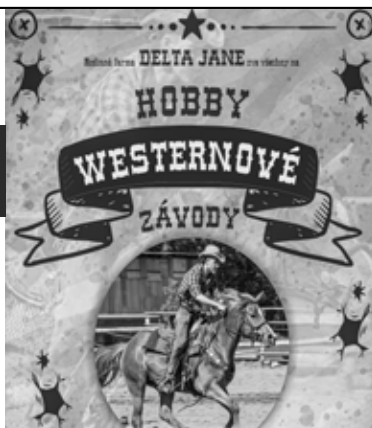
Rodinná farma Delta Jane zve všechny na **HOBBY WESTERNOVÉ ZÁVODY**

v sobotu 31. 7. 2021 od 13 hodin
farma Delta Jane - ulice Nová (naproti JZD)

Disciplíny: Barrel race, Pole bending,
Flag race, Speedbarrels na další

Občerstvení zajištěno. Večerní volná zábava.

Kontakt M. Blažej 739 555 076

Slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

Lanžhot letos slaví významné výročí – před 20 lety dne 27. 6. 2001 na základě Rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny č. 88 byl Lanžhot určen městem. Předání jmenovacího dekretu pak proběhlo v polovině srpna 2001. Samozřejmě, že bychom rádi toto výročí chtěli oslavit nějakou kulturní akcí většího rozměru, ovšem vzhledem k aktuální situaci s pandemií musíme charakter i termín oslav trochu poopravit. V plánu je mimo jiné k tomuto tématu uspořádat tradiční hodovou výstavu v muzeu, kde bude zároveň představena nová brožurka nazvaná *Od dědiny k městu*. Dárků bude během letošního roku více.

Mnozí se často ptají, jaký je rozdíl mezi obcí a městem. No, z hlediska zákona o obcích v podstatě žádný, protože obcí je každé samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území. Z tohoto pohledu je obcí každé město, městyse, vesnice či osada.

Ovšem titul město může užívat obec, která byla „povýšena“ právě rozhodnutím předsedy PS. O určení obce městem mohlo zastupitelstvo obce požádat svým usnesením. Pro vyhlášení města musely být splněny určité podmínky, které hodnotila speciální komise vyslaná sněmovnou. Kromě zákonného požadavku na počet obyvatel vyšší než 3000 osob se ve vládním usnesení nacházelo několik dalších kritérií, mezi něž patří například soustředěná městská zástavba v centru obce (na náměstí), zpevněné komunikace a chodníky,

veřejný vodovod a kanalizace, veřejné osvětlení, síť veřejných služeb, např. organizovaný svaz domovních odpadů, či požadavky na minimální vybavenost - mateřská a základní škola, školy, zdravotní zařízení, lékárna, společenský sál, sportoviště, ubytovací zařízení atd.

Nutno dodat, že k získání tohoto hrdeho titulu bylo třeba se ještě „posnažit“. Lanžhot některá kritéria splňoval a další postupně doplňoval. Velký kus práce se odvedl po „sametové revoluci“, zejména zásluhou tehdejšího vedení obce a starostů Tomáše Polacha a Františka Hrnčíře. Snahou současného vedení města je v tomto trendu pokračovat a stále Lanžhot vylepšovat.

Ovšem, pokud bych mohl hodnotit, co se během těch dvaceti let změnilo a neustále mění, je to hlavně výrazný posun k městskému způsobu života. Ten kontrast jsem si naplno uvědomil při zhlédnutí starého filmu natočeného v Lanžhotě s názvem *O děvčicu*.

Během několika posledních desítek let se **z lanžhotské dědiny stalo město Lanžhot**. A to nejen novými stavbami či různými moderními městskými „vymoženostmi“. Výrazný posun nastal i v myšlení a chování lidí. Zmíněný „městský způsob života“ se mj. projevuje například v tom, že obyvatelé již nepracují převážně v ze-

mědělství, místo koní a traktorů se po ulicích prohánějí auta a elektrické koloběžky a místo úklidu listí nebo sněhu kolem vlastního domu se vyhlíží, kdy už přijede „rychlá rota“...

Je dobře, že si můžeme užívat komfortu města, ovšem občas se stane, že při řešení některých drobnějších stížností na „nefunkčnost“ moderních výdobytků městského vybavení si v koutku duše vzpomenu, jak se to řešilo v dobách mého dětství. O to víc si vážím každého, kdo sám od sebe přispěje jakýmkoli činem pro blaho ostatních spoluobčanů.

Přes to všechno se i současné vedení města snaží o neustálé zlepšování komfortu a kvality života v Lanžhotě. Tím bych přešel ke konkrétním projektům a k akcím.

I když máme za sebou složité období pandemie, které výrazně zkomplikovalo a prodloužilo veškeré přípravy na investiční akce i opravy, přesto se již podařilo některé akce rozjet.

Během zimy a zjara probíhaly přípravné a průzkumné práce na projektech staveb v rámci obnovy a zlepšení vodního režimu i protipovodňových opatření se souhrnným názvem **Revitalizace vodních ekosystémů pod Lanžhotem** tak, jak byly schváleny v Plánu společných zařízení.

Asi nejbliže k realizaci jsme u **projektu zprůtočnění rybníka Kout**. V současné době probíhají výkupy pozemků pro realizaci tohoto záměru.

Plán společných zařízení je součástí **komplexních pozemkových úprav** okolo Lanžhota. V současné době se připravuje návrh úprav ke zpřístupnění všech pozemků, návrhů cest, větrolamů atd. V této souvislosti opět apelují na vlastní-

ky pozemků k ochotě nabídnout případný prodej pozemků městu. Velmi to urychlí a pomůže vybudování všech veřejně prospěšných staveb pro Lanžhot.

Snahou města je rovněž **vybudování potřebné infrastruktury v areálu bývalého zemědělského družstva**. Jedná se zejména o vybudování obslužných komunikací, připojení na vodovod a kanalizaci, instalaci veřejného osvětlení apod. Slibujeme si od toho rozvoj dalších podnikatelských aktivit v Lanžhotě.

V současné době probíhají naplno **práce na přístavbě tribuny ke sportovní hale** u základní školy. Práce budou pokračovat na rozšíření kapacity parkoviště vedle haly a školy.

Jsem rád, že se podařilo dokončit poměrně složitou a komplikovanou **výměnu střechy Společenského domu**. Stavební

práce se nyní přesunuly do rekonstrukce vestibulu bývalého kina. Pevně věřím, že do hodů bude hotovo, a my si tak brzy budeme moci užít nových prostor.

Rekonstrukce vestibulu ve společenském domě

Stejně tak intenzivně probíhají práce na **modernizaci městské knihovny** na radnici, a to za plného provozu! Provoz

Rekonstrukce knihovny

knihovny se dočasně přesunul do prostor na staré škole, a tak jsme opravu mohli vzít pěkně „z gruntu“. Nové bude téměř vše – podlaha, topení, klimatizace, rozvody sítí a elektřiny, osvětlení i nábytek. Na vzhled výsledné podoby jsme si nechali zpracovat

studii od mladých brněnských architektů a věříme, že se vám výsledek bude líbit. Dalším podstatným faktem je to, že na tuto akci se nám podařilo vyřídit a získat dotaci. Splnit všechny podmínky administrace dotace je sice vždy složitá a náročná práce, ale díky tomu šetříme nemalé finanční prostředky, které můžeme použít jinde.

Za úspěch považujeme i získání dotace na komunitní projekt nazvaný **Adoptuj si svou zahrádku** (viz samostatný článek ve zpravodaji 1/2021).

Období nouzového stavu nám poněkud zkomplikovalo i přípravu na **modernizaci lanžhotského náměstí**. Až teprve v květnu mohlo proběhnout pracovní jednání zastupitelstva města, na kterém jsme si ujasnili výslednou podobu a další postup rekonstrukce. Pandemie rovněž zkomplikovala přípravu na **prodloužení vodovodu k pizzerii a k muzeu**.

Naopak i během nouzového stavu probíhaly dílčí práce na **digitalizaci katastrálních map** města. Po určení hranic jednotlivých parcel probíhalo podrobné geodetické měření. Veškerá data budou zanesena do nových přesných map.

Intenzivně pokračují práce na přípravě velkého projektu **vybudování bezdrátového rozhlasu** v celém městě. Koncept je založen na tom, že se mimo jiné jedná i o varovný systém při povodních i dalších mimořádných událostech. A v době mimo nebezpečí lze systém vy-

užívat pro hlášení zpráv nebo např. při oslavách.

Na jaře jsme nechali **opravit cestu od Jazérka na Jasenovou a rovněž kolem rybníku Kout** tak, aby ji bylo možno pohodlně využít v kteroukoli roční dobu zejména k procházkám kolem vody. Podobným způsobem budou opraveny i další cesty v okrajových částech Lanžhota. Asi tou nejpotřebnější opravou bude v rámci možností **rozšíření cesty ke sběrnému dvoru**.

Mám pro vás i další vycházkový tip - díky aktivitě správní rady Biosférické rezervace Dolní Morava ve spolupráci se Zahradnickou fakultou Mendelovy univerzity vznikla ve venkovním areálu LBC Loučka (za Passvilanem) **krátká naučná informační stezka o přírodě lužního lesa**.

V tomto měsíci započnou práce na **kompletní rekonstrukci ulice Příční I a II**. Bude to náročné nejen pro staváře, ale hlavně pro místní, protože cca po čtyři měsíce budou prakticky žít uprostřed staveniště. Bude to chtít obrovskou dávku trpělivosti a tolerance.

Pracujeme na přípravě dalších projektů, jako například **studie přístavby dalšího křídla základní školy, kam plánujeme přesunout i kuchyň a jídelnu**. Součástí této finančně nákladné akce bude i rozšíření počtu učeben, zejména odborných.

Ke zlepšení komfortu výuky připravujeme plány na instalaci zařízení pro **rekuperaci vzduchu ve třídách**. Kromě čištění vzduchu tak přibude i možnost ochlazování.

Mnozí jste zaznamenali též nové malované herní prvky na chodníku u ZŠ. Časově i fakticky se jednalo o dárek ke Dni dětí!

Malované hrací prvky před MZŠ

Pokračují přípravné projekční práce na přípravě záměru **stavby chodníku na ulici Luční**.

V **areálu stadionu Sokolské** přibýly další prvky za účelem většího využití. Byla nalajnována hřiště na tenis a na košíkovou na hlavní ploše. Vedle in-line dráhy se objeví nový venkovní stůl na stolní tenis.

Po mnoha jednáních a přípravách jsme dospěli ke shodě s TJ Sokol Lanžhot v otázce převodu nemovitého majetku v **areálu Šlajsa** do vlastnictví města. Z vnějšího pohledu se prozatím až tak nic nemění, neboť i nadále se o provoz postará TJ. Tím podstatným bude ovšem možnost větších investic z rozpočtu města. Společným cílem je tak modernizace celého sportovního rekreačního areálu.

Milí spoluobčané, spolu s letním počasím se do našeho města se začíná vracet i život. Zahrádky se plní, z hospod a restaurací se znovu ozývá cinkání příborů a sklenic a ožívat začínají i sportoviště. Tento ruch mi chyběl. Mám velkou radost z toho, že Lanžhot znovu začíná vypadat tak, jak ho známe a máme rádi.

Mám ohromnou radost, že se u nás v Lanžhotě podařila jedna akce, která v rámci tehdejších opatření a daných možností předběhla svou dobu. Mám na my-

sli jarní akci zvanou **Jarmarktour**, aneb Z garáže do garáže. Původně se mělo jednat o náhradní řešení uspořádání tradičního jarního jarmarku. Ovšem dle ohlasu všech zúčastněných mám jasné tušení, že nám tím vzniká tradice nová. Děkuji organizátorům i všem, kdo se této akce aktivně účastnili, ať už jako prodejci či návštěvníci.

Také my jsme se, opatrně a tak, jak nám stávající epidemiologické podmínky umožňují, pustili do plánování letních akcí. Osłavy dne města jsme sice trochu pozměnili a posunuli, ale i tak se můžete opět těšit na oblíbené **letní kino**. Počátkem srpna jsme ve spolupráci s uměleckými kováři připravili tvůrčí sympozium nazvané **Lanžhotské kování**. Akce se bude odehrávat na dvoře muzea, kde skupina mistrů černého řemesla společně vytvoří kovovou uměleckou plastiku, která pak bude trvale instalována na určeném místě v Lanžhotě. Víc zatím nebudu prozrazovat, ale věřím, že vzniknuvší socha zkrášlí a obohatí veřejný prostor našeho města. I toto můžeme považovat jako další dárek k letošnímu výročí.

Jsem optimista a věřím, že letošní hody v Lanžhotě budou. Město je opět připraveno pomoci stárkům a lanžhotské chase při jejich organizaci, a tak vím, že „společně to dáme“!

Přeji vám krásné léto. Plné odpočinku, času s rodinou a přáteli, grilovaček, letních posezení na zahradě nebo cyklovýletů a vycházek. Zkrátka všeho toho, čeho jsme si v posledním roce nemohli dopřát. A těším se, že se na nějaké z letních akcí potkáme.

Váš starosta

Proč je Lanžhot městem

Tomáš Polach, starosta v letech 1990-2002

V roce 2000, po zrušení okresů a vzniku krajů, byl přijat zákon, v němž bylo uvedeno, že obec je městem, když má víc jak 3000 obyvatel a splňuje další podmínky: například dobrou dopravní obslužnost, má síť obchodů, restauračních a ubytovacích zařízení, mateřskou a základní školu, možnosti sportovního a kulturního vyžívání, svůj znak, prapor, informovanost občanů apod. My jsme všechny ukazatele splňovali. Obecní zastupitelstvo přijalo usnesení, že obec požádá poslaneckou sněmovnu o udělení statutu „město“. Byly i protichůdné názory, že budou vyšší daně, poplatky a podobně. Já jsem prosazoval o statut „město“ požádat.

Byl jsem aktivní sportovec, trenér a funkcionář. Měl jsem zakořeněnou zásadu dodržovat pravidla a fair play. Také historicky byl Lanžhot již od vzniku republiky městysem.

V mládí jsem těžce nesl, když byl na měšťance otesán nápis Lanžhot a u vjezdu obce zmizely tabule s jeho jménem. Hořkost je ve mně dodnes, když byl prosazen název hraničního přechodu Břeclav – Kúty. Po celou dobu výstavby byla stavba vedena pod názvem celnice Lanžhot. Až při slavnostním otevření se po schválení sně-

movnou objevil název celnice Břeclav. Spolu se starostkou z Brodského jsme podali žádost o změnu názvu na Lanžhot-Brodské. Přechody byly vybudovány na našich katastrálních územích. V celém světě je pravidlo, že přechod nese název toho místa, na jehož katastrálním území se nachází. Zatím co Brodskému bylo na slovenské straně vyhoveno, Lanžhotu ne. Generální ředitelství cel

odůvodnilo rozhodnutí tím, že Břeclav je v zahraničí více známa než Lanžhot. Projel jsem kus světa, někde znali jen Prahu, někde nevěděli, že existuje Česká republika – natož kde je Břeclav nebo Lanžhot. Naše sněmovna o změně nejednala z důvodu velkého „vytížení“.

Před udělením statutu „město“ sněmovnou byla do obce vyslána komise, která kontrolovala splnění všech podmínek stanovených zákonem. Bylo konstatováno, že ano. Jen z Břeclavi padla připomínka, že budou dvě města vedle sebe městem.

Na Břeclavsku byly už i Valtice a Velké Pavlovice, které měly přes 3000 obyvatel. Podivín tolik obyvatel nemá, je uznán jako historické město. Spolu s námi podaly žádost i Velké Bílovice, které splnily všechny podmínky a statut jim byl taktéž udělen. Z Jihomoravského kraje podaly ještě žádost Hrušovany nad Jevišovkou, těm nebyl statut schválen kvůli malému počtu obyvatel.

Já mám k Bílovicím blízký vztah, pocházel odtud otec a mám tam mnoho příbuzných. Můj praděd Kachyňa (otec mé babičky) tam byl na konci 19. a počátkem 20. století starostou. Velké Bílovice mají vel-

mi dobře zmapovanou historii obce včetně významných společenských událostí.

I po 20 letech si myslím, že jsme tehdy rozhodli správně. Věřím, že i dnešní zastupitelstvo se snaží dělat vše, aby se obyvatelům Lanžhota žilo dobře a spokojeně.

Dvacet let městem

František Hrnčíř, starosta v letech 2002-2014

V roce 2002, když jsem byl zvolen do úřadu jako starosta, byli jsme již rok městem. Všechny ukazatele pro udělení statutu města jsme sice splňovali, ale do budoucna by nám určitě nestačily. A to, že jsme se stali městem, nemělo a nemá vliv na výši daní ani místních poplatků. Aby se nám ve městě dobře a spokojeně žilo,

bylo třeba pokračovat v akcích započatých v minulém období. A samozřejmě napláňovat nové, které jsou nutné pro další rozvoj města.

První byla na řadě výstavba sportovní haly u základní školy. Dřív, než jsme s výstavbou začali, zkrachovala Union banka, ve které nám zůstalo 17 milionů korun.

Tyto finance spolu s 15 milionovou dotací z Ministerstva financí měly pokrýt náklady na stavbu haly. Důležité pro získání dotace z Ministerstva financí bylo naše členství v Regionu Podluží. V žádosti jsme uváděli, že hala nebude sloužit jen místním, ale že ji budou využívat i okolní obce. Chybějících 17 milionů jsme nahradili úvěrem ve výši 15 milionů od banky. Během následujících dvou let jsme finanční částku 17 milionů dostali zpět.

Abychom udělali i něco pro naše seniory, kteří mají zdravotní potíže a nemá se o ně kdo postarat, rozhodlo zastupitelstvo města o výstavbě Domu s chráněnými byty.

V tomto zařízení by pracovníci charity poskytovali různé služby občanům, kteří by sami bez pomoci nemohli vést spokojený život. Před zahájením stavby jsme měli asi 40 zájemců z místních občanů, ale když se měli závazně přihlásit, nebyla jich ani polovina. Tak jsme museli vzít zájemce z okolních obcí.

Slavnostní otevření DCHB 30. 11. 2007

Ještě bych se chtěl dále zmínit o muzeu. Tato budova je památkově chráněna. A tak bez souhlasu Památkového úřadu nelze provádět žádné stavební ani jiné úpravy. Jelikož dvorní část muzea byla v dezolátním stavu, museli jsme požádat Památkový úřad o povolení rekonstrukce této části. Rekonstrukce se zdařila. A tak je muzeum využíváno na pořádání výstav a jiných kulturních akcí.

Na těchto třech příkladech jsem chtěl ukázat, jaké problémy jsme museli řešit. Samozřejmě, že každá doba má své problémy, svá řešení. Problémy jsme řešili my, řeší je i současné vedení města.

Snažili jsme se, aby Lanžhot vypadal jako skutečné město. Věřím, že se i dnešní zastupitelé snaží, aby po dvaceti letech město Lanžhot vypadalo jako skutečné město. Aby tu občané rádi a spokojeně žili.

Zahájení opravy muzea 2005

Výpis z usnesení z 13. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot ze dne 21. 4. 2021

ZASTUPITELSTVO MĚSTA LANŽHOT

Z13/21/2 SCHVALUJE program jednání:

1. Zahájení
2. Schválení programu
3. Určení ověřovatelů zápisu a zapisovatele
4. Zpráva o činnosti
5. Plnění rozpočtu k 31. 12. 2020 a k 31. 3. 2021
6. Rozpočtové opatření č. 2/2021
7. OZV č. 1/2021, kterou se mění OZV č. 2/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování
8. OZV č. 2/2021 o místním poplatku z pobytu
9. Zřizovací listina MŠ – dodatek č. 1 a č. 2 – přílohy svěřený majetek
10. Zřizovací listina MZŠ – dodatek č. 1 a č. 2 – přílohy svěřený majetek
11. Plán rozvoje sportu města Lanžhot 2021 - 2031
12. Převod nemovitostí – koupě pozemku parc. č. id ¼ PK 1928/1
13. Převod nemovitostí – koupě pozemku id. ½ parc. č. PK 2862
14. Převod nemovitostí – koupě pozemků v lokalitě areálu zemědělského družstva
15. Převod nemovitosti – koupě pozemku parc. č. PK 1278/1
16. Převod nemovitosti – koupě pozemku parc. č. PK 1660
17. Převod nemovitosti - prodej pozemku parc. č. PK st. 116
18. Převod nemovitosti – prodej pozemku parc. č. KN 2619/330
19. Diskuse
20. Závěr

Z13/21/3 SCHVALUJE ověřovatele zápisu pana Pavla Cipryse a Bc. Radima Vildu a zapisovatelku paní Annu Moučkovou

Z13/21/5 BERE NA VĚDOMÍ plnění rozpočtu města Lanžhot k 31. 12. 2020 a k 31. 3. 2021

Z13/21/6 SCHVALUJE rozpočtové opatření č. 2/2021

Z13/21/7 SCHVALUJE Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2021, kterou se mění Obecně závazná vyhláška č. 2/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Z13/21/8 SCHVALUJE Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2021 o místním poplatku z pobytu

Z13/21/9 SCHVALUJE Dodatek č. 1 a Dodatek č. 2 Zřizovací listiny Mateřské školy Lanžhot, příspěvková organizace, Komenského 202/2, 691 51 Lanžhot

Z13/21/10 SCHVALUJE Dodatek č. 1 a Dodatek č. 2 Zřizovací listiny Masarykovy základní školy Lanžhot, příspěvková organizace, Masarykova 730/22, 691 51 Lanžhot

Z13/21/11 SCHVALUJE Plán rozvoje sportu města Lanžhot 2021 - 2031

Z13/21/12 SCHVALUJE koupi id. $\frac{1}{4}$ pozemku parc. č. PK 1928/1 o celkové výměře 4532 m² zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr u Katastrálního pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 204 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 42.792 Kč a schvaluje uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti

Z13/21/13 SCHVALUJE koupi id. $\frac{1}{2}$ pozemku parc. č. PK 2862 o celkové výměře 571 m² zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr u Katastrálního pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 1096 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 12.642 Kč a schvaluje uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti

Z13/21/14 a) SCHVALUJE koupi pozemků užívaných jako cesta, oddělených Geometrickým plánem č. 2274-151/2020 vyhotoveným Ing. Božena Morcová, Geodetické práce, Čechova 693/17, Břeclav, ze dne 20. 10. 2020 z pozemků parc. č. PK 1610/1, parc. č. PK 1610/2, parc. č. PK 1611, parc. č. PK 1612 a parc. č. PK 1613/2, zapsaných ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 3012 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označených v GP novými parc. č. 1609/271 ostatní plocha o výměře 151 m² a parc. č. 1609/273 ostatní plocha o výměře 19 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 11.900 Kč, dále id. $\frac{1}{2}$ pozemku odděleného dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemku parc. č. PK 1613/1 zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 2528 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP novým parc. č. 1609/272 ostatní plocha o výměře 20 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 700 Kč a id. $\frac{1}{2}$ pozemku odděleného dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemku parc. č. PK 1614/1 zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 239 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP novým parc. č. 1609/274 ostatní plocha o celkové výměře 19 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 665 Kč.

Dále **SCHVALUJE** koupi pozemků používaných jako ostatní plocha, které byly odděleny dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemků parc. č. PK 1610/1, PK 1610/2, 1611, 1612 a parc. č. PK 1613/2, zapsaných ve zjednodušené

evidenci původ Pozemkový katastr na LV 3012 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označených v GP novými parc. č. 1609/267 ostatní plocha o výměře 1886 m² a parc. č. 1609/269 ostatní plocha o výměře 410 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 918.400 Kč, id. ½ pozemku odděleného dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemku parc. č. PK 1613/1 zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 2528 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP novým parc. č. 1609/268 ostatní plocha o výměře 467 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 93.400 Kč, id. ½ pozemku odděleného dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemku parc. č. PK 1614/1 zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 239 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP novým parc. č. 1609/270 ostatní plocha o výměře 410 m² od xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 82.000 Kč

b) **SCHVALUJE** koupí pozemků užívaných jako cesta, oddělených geometrickým plánem č. 2277-164/2020 vyhotoveným Ing. Božena Morcová, Geodetické práce, Čechova 693/17, Břeclav, ze dne 23. 12. 2020 z pozemku parc. č. PK 1615/1, parc. č. PK 1615/2, parc. č. PK 1616 a parc. č. PK 1613/2 zapsaných ve zjednodušené evidenci, původ Pozemkový katastr na LV 3012 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označených v GP písmeny a, b a c, sloučenými do nového parc. č. 1609/276 ostatní plocha o výměře 73 m² a parc. č. 1609/281 ostatní plocha o výměře 31 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 7.280 Kč, id. ½ pozemku odděleného dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemku parc. č. PK 1614/1 zapsaného ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 239 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP novým parc. č. 1609/280 ostatní plocha o výměře 36 m² od vlastníka xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 1.260 Kč.

Dále **SCHVALUJE** koupí pozemku používaného jako ostatní plocha, který byl oddělen dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemků parc. č. PK 1615/1, parc. č. PK 1615/2 a PK 1616 zapsaných ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 3012 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označeného v GP písmeny g, h a i, sloučenými do nového parc. č. 1609/278 ostatní plocha o výměře 715 m² a pozemku používaného jako ostatní plocha, který byl oddělen dle výše uvedeného geometrického plánu z pozemků parc. č. PK 1615/1, parc. č. PK 1615/2 a PK 1616 zapsaných ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr na LV 3012 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, označených v GP písmeny j, k a l, sloučenými do nového parc. č. 1609/279

ostatní plocha o výměře 2998 m² od xxx za cenu v místě a čase obvyklou celkem 1.485.200 Kč

a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu všech výše uvedených nemovitostí

Z13/21/15 SCHVALUJE koupi pozemku parc. č. PK 1278/1 o celkové výměře 2440 m² zapsaného na LV 2652 v Katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Břeclav, pro k. ú. a obec Lanžhot, od vlastníka podílu id. ¾ xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 42.090 Kč, a vlastníka id. xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 14.030 Kč a schvaluje uzavření smlouvy kupní o převodu nemovitosti

Z13/21/16 a) REVOKUJE usnesení č. Z18/18/12, kterým schválilo koupi spoluvlastnických podílů pozemku parc. č. PK 1660 o celkové výměře 4151 m² v trati Padělký, od vlastníků xxx, za cenu v místě a čase obvyklou 18 Kč/m²;

b) **SCHVALUJE** koupi spoluvlastnických podílů pozemku parc. č. PK 1660 o celkové výměře 4151 m² zapsaného na LV 2434 v Katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Břeclav, pro k. ú. a obec Lanžhot, od vlastníků id. 1/10 xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 9.547 Kč, id. 1/10 xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 9.547 Kč a id. 1/10 xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 9.547 Kč a schvaluje uzavření smlouvy o převodu nemovitosti.

Z13/21/17 SCHVALUJE prodej pozemku parc. č. PK st. 116/2 o výměře 19 m², zapsaného na LV 10001 v Katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Břeclav, pro k. ú. a obec Lanžhot, do SJM xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 950 Kč a schvaluje uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti

Z13/21/18 SCHVALUJE prodej pozemku parc. č. 2619/330 o výměře 124 m², který byl oddělen geometrickým plánem č. 2284-15/2021 vyhotoveným Radim Tomanec, Nám. Míru 107/7, 691 53 Tvrdonice, z pozemku parc. č. PK 2619/2 zapsaného na LV 10001 v Katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Břeclav, pro k. ú. a obec Lanžhot, do SJM xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 6.200 Kč a schvaluje uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti

Společenská kronika

Narozené děti

Miroslav Kocourek
 Stella Uhrová
 Karolína Tkadlecová
 Gabriel Horčíčák
 Stella Hamadová
 Kryštof Uher
 Štěpán Šafář
 Fabián Andiel
 Lea Dobešová
 Adéla Blaščíková
 Karolína Bradáčová

Úmrtí

Jiří Petrla	71 let
Michal Trubač	33 let
Marie Mikuličová	92 let
Ivan Vlaschinský	84 let
Roman Kimlíček	57 let
Václav Uher	72 let
Miloš Soldát	74 let
Antonín Bartoš	69 let
Vlasta Grbavčicová	87 let
Anna Tučková	75 let
Milan Puzrla	75 let
Josef Fojtík	67 let
Jan Švirga	72 let

Lanžhotské kalendárium

Vyhledal, sestavil a napsal František Uher-Žanťa

ČERVENEC

- **1. července 1994** - otevřen provoz na sběrném dvoře.
- **5. července 1975** - lanžhotský rodák Jiří Čekal byl vysvěcen na kněze. Je sedmým knězem z Lanžhota.

- **11. července 1996** - až do 3. 12. se prováděla kanalizace od kostela po nádraží. Doprava byla vedena po staré silnici. Autobusy jely z Břeclavi kolem Kostické váhy přes Kostice do Lanžhota a stejnou trasou zpět.
- **19. července 1866** - po prvním náporu pruských vojsk přišlo do Lanžhota 2500 vojáků. Museli být poraženi 4 volí, aby se mohli vojáci nasytit. Po jejich odchodu přišli další kyrysníci, dále oddíl o 3500 mužích a 200 vozatajích, kteří odešli až po sjednání příměří 23. 9. 1866 sepsaného na zámku v Mikulově. Celková suma škod způsobených vojskem činila 27 838 zlatých a 22 krejcarů.

- **21. července 1939** - nařízením říšského protektora bylo stanoveno, kdo je považován za Žida. Museli být označeni žlutou šesticíou hvězdou na oděvu. V Lanžhotě bylo podle sčítání v roce 1930 patnáct Židů. Nejpočetnější s pěti dětmi byla rodina Lamberkova, která vlastnila hospodu u starého mlýna.
- **31. července 1802** - uhodil do fary blesk a budova postavená v roce 1781 celá shořela.

SRPEN

- **6. srpna 2000** - byla před budovou školy znovu postavena socha T. G. Masaryka. Jejím autorem je brněnský sochař Václav Mach. O znovupostavení se zasloužilo Sdružení pro obnovu pomníku za předsednictví Ing. Jiřího Cipryse. Na sochu shromáždili veřejnou sbírkou 250 tisíc.

- **14. srpna 2001** - starosta Tomáš Polach převzal z rukou předsedy parlamentu České republiky jmenovací dekret, jímž byl Lanžhotu udělen statut města.
- **19. srpna 1832** - vyhořelo 234 stavení, to jsou dvě třetiny městečka. O lanžhotské pohromě psaly noviny v celé zemi a vyzývaly veřejnost k pomoci. Na vyhořelý Lanžhot byla vypsána zvláštní přírážka k zemským daním. Postiženým pomáhali i obyvatelé okolních obcí.

- **22. srpna 1893** - lanžhotští hasiči obdrželi děkovný dopis od majitele břeclavského cukrovaru H. Kuffnera za zásah při požáru cukrovaru.
- **27. srpna 2000** - opravena boží muka v Souhradech. Čtyři obrazy s náboženskou tematikou namaloval místní malíř Antonín Ondráček a ornamenty Marie Švirgová.

- **31. srpna 1984** - slavnostní otevření přístavby základní školy.

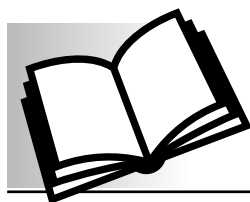
„Bud'te dobří... když můžete!“

Robert Prodlal, farář

Nejen křesťané často žijí v zajetí dvou snah: „Dělej, co je správné!“ anebo „Naprav, co je špatné!“ Bible ale hovoří o zcela něčem jiném, v podstatě říká: „Uvolni to, co je v tobě dobré.“ Tuto snahu aplikovanou na prázdniny pěkně vyjadřuje anglické označení prázdnin „holiday“, což doslova znamená „svatý den“. Prázdniny by tedy měly být svatými dny. Ale... Stalo se, že hodný student a přísný ředitel církevního gymnázia se octnou před nebeskou branou. Aby mohli vejít, musí sv. Petrovi odpovědět na otázku. Petr říká studentovi: „V Palermu je kostel připomínající jistý počet mučedníků. Jak se jmenuje?“ Student odchovaný ředitelem, který je znám svojí láskou k italštině a Itálii, hbitě odpo-

ví: „Je to chrám Deseti tisíc mučedníků.“ Petr pokývne uznale hlavou a pustí ho do nebe. Pak se obrátí k řediteli gymnázia a s nepatrným úsměvem mu pošeptá: „A vy, pane řediteli, mi řeknete laskavě všechna jejich jména...?“

Svatými se nestáváme proto, že se všichni naučíme a známe „předvařené“ správné odpovědi, ale ze zcela jiného důvodu. Jeden duchovní autor říká, že „žít křesťanský život v přítomnosti, je jako navlékat nit do jehly“. Svatými se stáváme skrze trpělivou touhu po dobru. Pěkně to v době renesance vystihl jeden římský světec - Filip Neri, který se věnoval především dětem z ulice. Často jim říkával: „Bud'te dobří, když můžete.“ Co víc si máme o prázdninách přát? A nejen o nich!

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŽHOT
Okénko knihovny

Rekonstrukce knihovny

Jitka Petřlová

Zajisté jste si všimli, že od začátku dubna probíhá v knihovně na městském úřadu rekonstrukce. Naše výpůjční služby teď nabízíme na dočasné adrese v budově staré školy na Komenského ulici. K rekonstrukci knihovny se muselo přistoupit hlavně z důvodu nevyhovujícího prostoru v oddělení pro děti, zastaralých rozvodů elektriny, topení, osvětlení apod.

V požadavku, který byl sdělen architektům, jsme chtěli vytvořit moderní knihovnu, která kromě základních knihovních služeb nabídne veřejnosti místo pro trávení volného času a prostor pro pořádání akcí a setkávání. Dle dnešních formulací můžeme říct, že chceme, aby vzniklo multifunkční zařízení sloužící široké veřejnosti.

Konečný architektonický návrh byl dán mladými architekty Filipem Kinnerem a Kristýnou Sirovou.

Na projekt „Rekonstrukce a vybavení knihovny Lanžhot“ 20/004/19210/564/227/003922 město získalo finanční podporu z PRV prostřednictvím výzvy Místní akční skupiny Jižní Slovácko, z.s. Výše dotace činí 1.165.840 Kč.

Během rekonstrukce, která má probíhat od dubna do září, dojde k vytvoření nového prostorného a dispozičního řešení. Dispozice je navržena podle současného trendu návštěvnosti. Tedy tak, aby si dospělí mohli vybrat a vypůjčit knihu z přehledně uspořádaných regálů, a děti aby měly k dispozici různá místa k trávení volného času a skupinové práci. Zázemí pro děti budou tvořit odpočinkové zóny a vyvýšené pódium zase vytvoří prostor pro různé aktivity, besedy, promítání, workshopy. Nebudou chybět ani individuální místa pro studium.

Rekonstrukce knihovny v Lanžhotě probíhá zhruba

po 30 letech. Nevím, jak se moje předchůdkyně se stěhováním všech knížek, inventářů, mobiliářů, vybavení a papírů potýkaly, ale my měli k ruce naštěstí velmi šikovné dobrovolníky, kterým tímto děkuji.

Sehnání asi 300 banánových krabic si vzala za úkol Hanka Netopilíková a během měsíce března probíhala pravidelná přeprava mezi Billou a knihovnou. Nesmím zapomenout ani

na manžele Koryťákovy a pana Pavla Bartoše. I s jejich pomocí nám banánové krabice vesele přibývaly.

Velmi rádi jsme přijali pomoc dětí ze speciální třídy ZŠ v Lanžhotě, které si v knihovně udělaly výuku pracovních činností. Pod dohledem paní učitelky jsme společně ukládali knihy do beden, vyřezané knihy jsme čistili od obalů a od desek, a pak knihy, které byly určené ke skartaci, nosili do připraveného kontejneru a odvezli do sběru na recyklaci. Roztřídit, očistit a přepravit 5000 nepotřebných knih stihly děti během jednoho týdne.

Tohle byla pro nás opravdu pomoc k nezaplacení. Ještě jednou všem dětem pod vedením paní učitelky velmi děkujeme a doufáme, že za tohle pololetí je jednička z pracovní výchovy nemine.

V neposlední řadě nesmíme zapomenout ani na pracovníky technických služeb města. Myslíme, že odosit těch 300 plných krabic si jejich záda budou ještě nějakou dobu pamatovat. My si jejich ochotu zapamatujeme určitě a doufáme v jejich pomoc i na zpáteční cestě do nové knihovny.

Knihovna je teď tedy na dočasném působišti. Malém, ale důstojném. Budeme rádi, když se přijdete podívat. Jsme tam jenom na chvíli. V září nás nejspíš čeká další stěhování a pak fungování ve zbrusu nové knihovně. Už se nemůžeme dočkat.

V nové knihovně se budeme snažit, abychom vám poskytovali služby na vysoké úrovni, besedy, přednášky, workshopy, zkrátka, aby to v nové knihovně žilo. Pokud se vše vydaří a covid nám to nezkaží, tak v říjnu vítáme Vlastmíla Vondrušku, v listopadu Arnošta Vašíčka, paní Bohdanu a její workshopy o bylinkách a mnoho dalších. Už se těšíme a doufáme, že i vy s námi.

Už se loučíme, ale ještě bychom nezapomněli na jednu věc. Protože se prázdniny kvapem blíží, tak dětem i jejich rodičům a prarodičům připomínáme prázdninové tvoření. Budeme se na vás opět těšit v úterý dopoledne v sále městského úřadu. Blíží informace najdete pak na našich webových stránkách, FB a na informačním kanálu kabelové televize.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Jarní procházka kolem rybníka Kout

Petra Steinerová

V době uzavření mateřské školky měly děti s rodiči možnost se zapojit do zajímavých aktivit, které připravovaly učitelky. Jedna z nich byla jarní procházka kolem rybníka Kout.

Podle nálady a možností si rodiče s dětmi mohli projít trasu s vodníčkem Kútáčkem a společně tak oprášit některé vědomosti a dovednosti.

Zacvičit si a protáhnout tělo zase mohli na okruhu se zajištěním Sportáčkem.

I když nebylo zrovna příznivé počasí, přesto se na stezku vydalo mnoho dětí a nezapomněly nám zaslat obrázek nebo fotku.

(Ne)tradiční vynášení Moreny

Zuzana Lukešová

Oslavy svátků jara v naší mateřské škole začínají každoročně předposlední Smrtnou nedělí před Velikonocemi. Je to období, na které se po dlouhé zimě všichni těšíme. Děti za pomoci paní učitelek vyrobí figurínu-Morenu. S tou se pak průvod dětí v krojích vydá k řece Kyjovce. Tam společně zazpívají písničku sv. Jiřímu. Morena hosená do Kyjovky symbolizuje odcházející zimu. Příchod jara děti vítají přinášením létečka. Bohužel i letos akci poznamenala koronavirová epidemie. Školka byla opět uzavřena. Přesto se paní učitelky rozhodly tuto krásnou tradici dětem zprostředkovat netradiční formou. Natočily pro děti video, jehož součástí byla výroba Moreny, četba poutavého příběhu o vynášení Smrtky z knihy Chaloupka na vršku a v závěru pak samotné vynášení Moreny. Děti tak tímto způsobem mohly prožít radost, vidět jeden z tradičních lidových zvyků na vlastní oči a oslavit příchod jara výrobou létečka.

SMRTNÁ NEDĚLE!
KDES TAK DLOUHO BYLA?
U STUDÁNKY U RYBNÍKA
RUCE NOHY MÝLA

Jak dobře znáš své město?

Markéta Šuláková

Po Velikonocích se mohly děti spolu s rodiči zapojit do další akce mateřské školy Jak dobře znáš své město? Na ploště u zahrady MŠ bylo vyvěšeno jedenáct očíslovaných obrázků z určitých míst ve městě a také lístečky s tajenkou. Úkolem bylo poznat místo na obrázku, dojít tam, nalézt písmenko, a to pak zapsat do tajenky. Na každém místě byl také připraven nějaký úkol, který si podle nálady mohly

děti splnit. Někde měly poznat kytičky, jinde skákat panáka, třídit odpad nebo jen počítat dveře. Důležitější než vylustění tajenky je strávit spolu pěkný kousek dne, dozvědět se něco nejen o svém okolí, ale také o sobě navzájem.

Za učitelky mateřské školy můžu říct: Jsme rády, že jste využili nabízené možnosti, zpestřili si volný čas a podělili se s námi o svou radost fotkami. Děkujeme.

Kamínkování

Markéta Šuláková

Protože epidemie koronaviru stále neumožňovala otevření mateřské školy, posílaly paní učitelky na facebookové stránky různé inspirace pro práci rodičů s dětmi. Jednou z nich bylo také malování kamínků. Děti si mohly namalovat své kamínky a zapojit se do kamínkování MŠ, které následovalo po „Jarní procházce kolem rybníka Kout“. Kamínkování vypuklo 25. března na broukovišti u Šlajsi. První kamínky namalovaly pro děti zaměstnankyně mateřské školy a poschovávaly je na louce. Úspěšní hledači měli za úkol nejen najít nějaký kamínek, vyfotit se s ním a foto zaslat na Facebook mateřské školy, ale zanechat také svůj výtvar. Po-

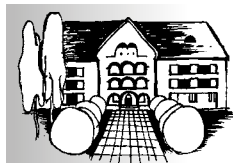
foto Lenka Létalová

dle uveřejněných fotek, zanechaných vzkazů ve „vzkazovníku“ a hlavně vybraných kamínků bylo poznat, že se akce líbila. Také proto jsme ji nechali až do Velikonoc.

Některé rodiny malování a nacházení kamínků tak chytilo, že pokračují a posílají malované kamínky po celé republice. I vy možná někde najdete namalovaný kamínek. Podívejte se na zadní stranu, možná tam bude PSČ od-

kud doputoval.

Naše akce však byla spíše o tom, aby si děti vyzkoušely něco nového, vzpomněly si na školku a kamarády, protože některé kamínky na sobě měly vzkazy, a hlavně se pobavily. A to si myslím, že se povedlo.

**MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LANŽHOT**
Okénko školy
tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

Masarykova základní škola Lanžhot

Knihovnička Mzš Lanžhot

Klubko News

Etické dílny

Eva Klvaňová

Etické dílny jsou programy primární prevence pro žáky základní školy, ze kterých si škola vybírá podle své potřeby vhodná témata. Jsou zaměřeny na rozvoj osobnosti a charakteru, na vztahové do-

vednosti a slouží k prevenci rizikového chování. Některé programy se nám podařilo uspořádat ve třídách, jiné byly odvysílány on-line. Nejmladší školáci si povídali o tom, jak být dobrým kamarádem, učili se postavit vůči chování vedoucímu k ši-

kaně, projevit své emoce a potřeby, vcítit se do emocí druhých. Ti o něco starší se zaměřili na posílení komunikace, ohleduplnosti a na schopnost čelit tlaku vrstevníků.

O moci slova – v dobrém i zlém – se dozvěděli šestáci a sedmáci. Paradoxem dnešní doby je totiž fakt, že byť jsme obklopeni velkým množstvím informací

a slov, jejich hodnota je minimální. Žáci si měli uvědomit dosah negativních slov a kritiky. Učili se sdělit, co jim vadí, neurážlivým způsobem. Zaměřili se na negativní vliv lží, pomluv a vulgární komunikace.

Čtvrtáky a pátáky program teprve čeká. Zaměří se na to, jak správně naložit se svými penězi.

Výtvarné tvoření

V době on-line výuky se výchovy ocitly „na chvostu“. Zejména pracovní činnosti a výtvarná výchova se prakticky nevyučovaly. Žáci se mohli zapojit do dvou výtvarných soutěží – Nakresli si kytku, spojenou s výběrem rostlin a květin pro připravované záhony v našem městě, a Dávají za nás ruku do ohně, ve které se snažili zachytit nelehkou práci hasičů.

autor Chalupský Matěj 2. A

autor
Lukáš Damián 6.A

Den Země

Den Země si pravidelně připomínáme 22. dubna, ani letos tomu nebylo jinak.

1.AB Ve školní družině prvníáci třídili odpady. S třídními učiteli pak poznávali živou a přírodu neživou, poslechli si píseň Chválím tě země má a kreslili přírodu.

2.A Druháci se učili třidit odpad, pak kreslili obrázky s námětem, jak se v přírodě nechovat.

3.A Žáci viděli filmy: Čím je planeta výjimečná; Koloběh vody; Čištění vody. Malovali naši modrou planetu.

3.B Třetíáci si zopakovali třídění odpadků, plnili zábavné úkoly ze života zvířat a malovali krásné květiny.

4.A Dvojice žáků vyplňovaly pracovní listy na téma Les.

4.B A k období praotce Čecha se vrátili čtvrtáci: Zachovejme naši zemi krásnou a čistou tak, jak ji viděl praotec Čech.

5.A V přírodopisu zhlédli prezentaci a věnovali čas bio rostlinám a jejich pěstování.

5.B V češtině psali příběhy o Zemi a o tom, jak se k naší planetě chováme.

Speciální třída: Žáci uklidili okolí školy, pak odpovídali na testovací otázky.

6.A V angličtině procvičovali slovní zásobu – příroda, odpady, recyklace.

6.B Třída se v zeměpisu zaměřila na vesmír a Zemi jako živou planetu.

7.A Po zhlédnutí naučného filmu Voda z animovaného vzdělávacího cyklu Akademie věd České republiky NEZkreslená věda hledali odpověď na otázky: Jakou část Země zabírá voda? Co tvoří zásoby sladké vody na Zemi a kolik jí máme? Odkud se bere pitná voda? Jaké problémy s vodou nás trápí? Jak

s vodou šetřit? A počítali: Kolik zaplatíme za uniklou vodu, jestliže máme 24 hodin závalu na splachování WC a každou minutu proteče odpadem 15 litrů vody? Cena 1 m³ vody je 95 Kč.

7.B Sedmáci zpracovali prezentace a referáty ke Dni Země. Věděli jste, že tato celosvětová událost se slaví už od roku 1970?

V angličtině vytvořili sedmáci plakát ohrožených druhů zvířat.

8.A V hodině slohu všichni společně vytvořili myšlenkovou mapu na téma Den Země. Povídali si o příčinách plýtvání jídlem, hledali možnosti, jak tomu zabránit, tj. jak nakupovat, jak potraviny skladovat, jak číst obaly, co se zbylým jídlem. Nakonec luštili křížovku.

Slovní zásobu procvičili v angličtině: Help save the world!

9.A Úvod prezentace žáků 9. třídy obsahoval známý citát: Teď, když jsme se naučili létat vzduchem jako ptáci, plout pod vodou jako ryby, zbývá nám už jen jedno – naučit se žít na Zemi jako lidé. Probíraná témata byla už méně poetická – globální oteplování, ohrožení zvířat, povodně, přírodní katastrofy, kyselé deště, odpady a těžba nerostných surovin.

V hodině německého jazyka probrali slovní zásobu vztahující se k třídění odpadu.

Koho chrání sv. Florián?

Koho chrání sv. Florián? Tak to už bezpečně vědí žáci, kteří viděli ukázkový zásah hasičů při vznícení oleje na pánvičce a pokusu uhasit jej vodou! Dva členové místního Sboru dobrovolných hasičů, Tomáš Bača a Antonín Tuček, si připravili poutavou prezentaci jejich práce i ukázkou výstroje a výzbroje hasičů. A dotazy malých zvědavých žáků nebraly konce.

Seiferos

Seiferos je společnost, která se k nám do školy pravidelně vrací s přednáškou spojenou s lety dravých ptáků. Vždy nás pobaví svými příhodami, poučí o jednotlivých druzích dravců – od nejmenšího kulíška po orla či supa, zajímavé je i povídání o nočních ptácích – o sovách. Nejvíc se žáci těší na ukázky letů, kdy za odměnu jsou vybrány „oběti“, které při ukázce pomáhají. Letos měli to štěstí Sofie (3.A), Tereza (9.A), Jakub (5.A), Alan (7.A) a Filip (9.A). Ostatní se mohou těšit na podzim roku 2023.

Tělocvik on-line

Jana Polášková

V dubnu jsme se zapojili do zábavné sportovní výzvy v rámci celorepublikového projektu Tělocvik on-line, jejímž cílem bylo motivovat děti k pohybu a týmové spolupráci. Soutěž tříd byla zahájena 12. dubna. Každý školník

den po dobu 15 dní, v prezenční i distanční výuce, žáci plnili sportovní úkoly.

Úkoly měly zvláštní, zábavná pojmenování, např. ponožky, kelímky, plameňák, tleskaná apod. Do výzvy se přihlásilo 834 tříd z 167 základních škol z celé ČR.

Sportovní odměna pro sto nejaktivnějších tříd byla jistě velkou motivací.

Hlavním smyslem a cílem projektu však bylo děti pobavit pohybem.

Do výzvy se zapojily tyto třídy: 3.A, 3.B, 4.A, 4.B, 5.A, 6.A a speciální třída.

Rozmarýnka

Jaroslav Třetina

V 60. letech minulého století se dalo dohromady několik kamarádů s muzikantskými vlohami a zkoušeli společně, až z toho vznikla amatérská dechovka s názvem Rozmarýnka. Zkoušky se odbyvaly v domku bubeníka Karla Kafky v místě dnešní nové části školky, vedle zubní ambulance. Byli to chlapi ročníku 1940 až 1944. Na fotografii z roku 1964 na hřišti na Pastvisku hráli Jara Karas (baskřídlovka), Tonda Hakala (tenor), Luďa Steiner

(baryton), Zdeněk Černý (buben), Jan Cíprys (heligón), Franta Vrbík (es trubka), Vašek Uher – Akrahold (es trubka), Jenda Tuček – Hostina (2. křídlovka), Ladě Straka (1. křídlovka), Rošťá Švirga (es klarinet), Jožka Říha – Kaňa (B klarinet). Jara Karas a Vašek Uher zřejmě vypomáhali. Ke kapele ještě patřil Jožka Gajda a Olin Uher.

Hrávali při různých příležitostech místního významu. Někteří se dále zdoko-

Z archivu Ing. Ladě Straky

nalovali, až se stali stálými hráči dechovky – Uhřici, Charvatčanka, Poštoranka, Juráčci, Břeclavanka, Bročané a jiných. Pestrý muzikantský život prožil Laďa Straka od doby, kdy začal pracovat v Kunovicích. Tam začal jako hráč, když se oženil v Hluku. V roce 1973 přispěl k založení dechovky se zaměřením na zpěv s použitím zvukové aparatury, kde účinkoval jako hráč a zpěvák spolu se svou ženou Janou. Kapela získala angažmá v Luhačovicích, později v Trenčianských Teplicích. Po několika dalších štacích spojených s lázněmi Luhačovice byl osloven i s Janou v r. 1988 vedoucím Vlčnovjanů, se kterými navštívil i Dánsko, Německo, Rakousko a Francii. V roce 1993 spolupráci ukončil a odešel do muzikantského důchodu. Tak jako v každém kolektivu zažívali i v Rozmarýnce řadu veselých i lechtivých příhod. Mě zaujala vzpomínka Jendy Tučka, kdy při

vyhrávání Martinům se zastavili s Oldřichem Šoškou, který oslovil Karla Kafku se slovy: Ka-ka-ka-Karle, kdybys šel jednou nohou po chodníku, nikdo by nevěděl, že kulháš. Karel okamžitě kontroval: Ná ty..., kdybys držal chlamu, nikdo by nevěděl, že koktáš. Doprovod jim dělali bodří mužáci – Ludva Kycl, Jenda Říha, Joza Ciprys – Petláček, Franta Gálík i farář Streit. Po zahrání u Martinských si krátili cestu přes Pastorkových stodolu, tam byl naskládaný stoh dřevěných bedniček. Franta Gálík o stoh zavadil tak, že se to na něj sesypalo. Když ho vyhrabali, farář Streit ho od krve utírali se slovy: Františku, teď jste jak nalomená halúzečka. A strejda měl o přezdívkou postarané. Bohužel, většina „Rozmarýnů“ už je v muzikantském nebi, rádi na ně vzpomínáme, že nám připravili pěkné muzikantské zážitky.

Vzpomínka

Marie Švirgová

25. května 2019 byl v lanžockém muzeu tradiční muzejní den, který se pořádá už několik roků. Mimo prohlídky muzea se předvádějí aj rukodělné práce. Děvčata malují, vyšívají a pečú lanžocké kouáčičky (přegulňáky) atd.

Roku 2019 v místnosti s oknem do dvora sa vyšívalo. Na stroji rukávy k molovej košeli, ručně na kolečku červenú bavlnkú puntý na košelu a také vyšívání fíjáuек (nohavic) ke kroju.

Na dvoře byla dílna modrotisku pro děti aj dospělá. Děvčata malovaly ornamenty na sklenky a soutěžilo sa o nejchutnější domácí chleba. Také byla přednáška o pe-

čení chleba. Na konci tejto krásnej akce sa uskutočnila módní přehlídka modrotisku.

Ve velikej místnosti ve dvoře byla výstava mojich prací – malované mašle, šátky, keramika, malování na dřevě (kolébka, stůl a židla).

Na náměstí sa konal jarní jarmark, který byl na zkúšku po první. Všeci byli nadšení. Ludé mohli posedět, poslúchat cimbálku a pokoštovat dobré vína. Bylo to pěkné, pohodové, počasím vydařené odpoledne.

Vrátím sa k výstavě. Chcu ešte jednu poďekovat obecnímu úřadu, a hlavně ženám z kulturní komise za ochotu a obětavost vytvořit pro mja výstavu. Chodily po do-

mech a prosily o poštání malovaných věcí, keré sem vytvořila. Místnost byla zaplněná a moc pěkně všecko naaranžované. Dozor měla na starosti Marie Jeřábková, kerá sa oblékla do kroja. Bylo to moc pěkné až dojemné. Po výstavě ženy všecko uklízaly a rozvážaly zas vrátit. Moc za všecko děkuju.

Po další dva roky sa muzejní deň kvůli koronaviru nemohel uskutečnit, což je veliká škoda.

Z archivu Ing. Ladě Straky

*Marie Švirgová a Dagmar Benešová,
foto Káťa Paulíková*

Marie Jeřábková

Jen napravované chyby se odpouští

Josef Jožulka Uher

Utajované jsou rovny lhaní. Nejsou dočasné, jsou-li černým na bílém uvedeny ve kterékoliv tiskovině. Náš zpravodaj Lanžhot nevyjímaje; v něm nenapraveny pokračují dál do budoucnosti. Nic tak zlého si nikdo z nás nepřeje. Proto jsem se ujal jejich napravení.

1) Z titulní části mého článku o ZPĚVNÍKU TETIČKY RÓZKY nedopatřením vypadlo to nejhlavnější jeho slovo PĚSNIČKY. V textu se na ně několikrát odvolávám, třeba touto větou: ERB „PĚSNIČKY“ napsala tetička někdy v roce 1938.

Objemný, ještě nevyplněný ZPĚVNÍK, opatřila balícím papírem jehož titulní stranu překrásně slovem PĚSNIČKY ozdobila.

ZDE, dodatečně, JE JEHO ORIGINÁL.

Jejich příběhy a svědectví

ERB: Slovo PĚSNIČKY, dané do záhlaví tohoto mého vzpomínání i pojednání, nazval bych **SYMBOLEM RUKOPISU MOJÍ TETIČKY RÓZKY. ROZÁLIE UHROVÉ-UHŘÍČKY, 14. 9. 1912–18. 7. 1980**, provdané za MARTINA HORÁKA.

2) JOŽULKA versus JOŽULKA. Hned na první straně článku o zpěvníku PĚSNIČKY je pod fotografií tetičky Rózky otištěn snímek muže s černými vlasy s textem: JOŽULKA UHER-UHŘÍK. Někteří přátelé, věkem blízcí mému si mne dobírali otázkou „kolik že těch tváří mám, znajícího mne od mládí“. Vysvětlení: Fotografie představuje mého otce sice **JOSEFA UHRA-UHŘÍKA**, ale nikdy ne s přízviskem JOŽULKA. Pro otcovy kamarády to byl vždycky JOŽKA, ale i JOŠTA, z lanžhotského rodu Uherů UHŘÍKŮ. Byli čtyři bratři: Martin, Jan, Josef a František. Jistě, malým Uhříkem jsem býval i já, ale jednoho dne jsem byl „překřtěn“ na JOŽULKU – PROČ?

Je to celkem zajímavý příběh, svědčící o tom, co může osud s člověkem napáchat. I když jsem měl dva bratrance Uhříky, a Josefů Uherů bylo v Lanžhotě povícero, jenom já byl nevěřicně na věčné časy – obdařen přezdívkou JOŽULKA. A to proto, že:

Po sezóně podzim 1940–jaro 1941 skončili fotbalisté SK LANŽHOT mezi jedenácti mužstvy na třetím místě. Ze všech hráčů této soutěže vstřelil nejvíce gólů lanžhotský střední útočník **JOSEF UHLÍŘ zvaný JOŽULKA. Dal jich 33.** V těch časech to byla velká sláva a **Jožulka Uhlíř byl pasován na Krále střelců I.B třídy.** V dalších letech často připomínán.

O školních prázdninách toho roku 1941, kdy mi bylo osm roků, vymyslel pro nás kluky z Nové ulice a Pastvíska, od nás o dost starší kamarád Staňa Fajlér (Feiler), na hřišti na Pastvisku soutěž ve střelecké dovednosti. Mohl si to dovolit jako majitel „opravdženského balónu“. (Měl bratry Jožku, Olina a Lađu, který hrával za lanžhotskou jedničku v útoky.) Výkladem pravidel soutěže nebudu zdržovat. Bodovala se a hned v deseti kolech. Když v každém i v konečném součtu bodů jsem byl stále nejlepším střelcem (na branku se střídalo z jedenáctky), pronesl Staňa Fajlér tuto (nevědomky historickou) větu: **„A MÁME DRUHÉHO JOŽULKU – KRÁLA STŘELCŮ!“**

Bez záznamu v matrice, ale dobře zapísáno do hlav tehdejších mých kamarádů, spolužáků a postupem času i „fanusů fotbalu“ a lidu lanžhotského. Ne pouze ve vztahu ke kopané, ale k mnoha jiným mým činnostem.

Perlička osudu poslední: V roce 1949 jsem byl jako pravé křídlo členem nejslavnějšího lanžhotského fotbalového dorostu. Po titulech přeborník okresu, kraje a MISTR MORAVY, s dorostenci ALBA HOŘOVICE a BOHEMIANS PRAHA (za Čechy) a se super favoritem NV (Národní výbor, resp. ŠK) BRATISLAVA (ZA SLOVENSKO) jsme ve dvoukolovém systému bojovali o titul **MISTR ČESKOSLOVENSKA**. Všechna mužstva jsme porazili a jen jednou podlehli na Tehelnom poli Bratislavákům. Ti, díky tomu, že měli lepší skóre než my, se stali MISTRY.

Odehráli jsme 34 zápasů. Ve 33 z nich jsem vstřelil přesně, jako v tom roce 1941 můj předchůdce Jožulka Uhlíř, 33 gólů. Stal jsem se tehdy na lanžhotském fotba-

lovém hřišti na Pastvisku – v kopačkách, ne bos – podruhé Králem střelců.

3) Zde musím opravit chybu z kronikářsky pojatého příspěvku Františka Uhra-Žantě s názvem: „**Lanžhotské kalendárium. Cituji: 9. května 1954 Před měšťanskou školou byla odhalena socha T. G. Masaryka ze sbírek občanů.**”

Polovina let padesátých minulého století, patřila mezi ta nejtuzší komunisticky-stalinovského režimu, kdy se nejen sochy T. G. Masaryka, ale i jiné především KÁCELY-BOURALY-ODSTRAŇOVALY VEŘEJNĚ ČI POTAJMU, než aby se ODHALOVALY-STAVĚLY!!! Aby se nikdy podobné nepravdivé informace neobjevovaly nejen ve ZPRAVODAJI, uvedu všechna přesná data ODHALOVÁNÍ, a naopak ODSTRAŇOVÁNÍ SOCHY T. G. MASARYKA v parku před Masarykovou měšťanskou školou. (Mohl bych poskytnout i data o odstraňování-majzlíky odsekávání znaku a textu na štítě!)

Zde jsou **NEZPOCHYBNITELNÁ DATA:**

1: NEDĚLE 8. 8. 1948

První slavnostní odhalení

2: PONDĚLÍ 18. 12. 1961

První jeho odstranění

3: PÁTEK 24. 5. 1968

Poprvé vrácen, znovu odhalen

4: ČTVRTEK 21. 3. 1974

Podruhé odstraněn, roztaven

5: NEDĚLE 6. 8. 2000

Třetí postavení, nového

OSUDY ZNAKU:

Roku 1962 – odesán znak

Roku 1962 – odesán text MASARYKOVA MĚŠŤANSKÁ

Roku 1979 – odesán text, který ještě na štítu byl.

V roce 1990, nevím po jakou dobu za starostování Tomáše Polacha, byl v parčíku před měšťankou místo sochy přechodně umístěn onen mohutný kus skály, který je podnes den součástí křižovatky u kostela.

Odkud jsi přišel, Lanžhoťane s příjmením Uher?

Josef Jožulka Uher

Historik, špička mezi českými historiky, PETR ČORNEJ (1951), vydal v roce 2019 více než osmi set stránkové dílo s názvem JAN ŽIŽKA – ŽIVOT A DOBA HUSITSKÉHO VÁLEČNÍKA. Netušil jsem, na co mohu v tak obrovsky textově obsaženém spisu narazit, možná, podáno v jistě velké nadsázce, třeba na jméno mnohonásobného **PRAPŘEDKA NÁS, LANŽHOTSÝCH NOSITELŮ PŘÍJMENÍ UHER!**

Aby to čtenář zpravodaje lépe pochopil, začnu citací textu knihy ze stránky 49. Cituji:

„Žižku oba prameny zastihují opět vrodném kraji, tentokrát jako předního člena bojové družiny Matěje, řečeného Vůdce. Tento blíže neznámý nižší šlechtic (...) vele skupině čítající několik desítek mužů. Matějova družina nesloužila na žádném hradě (...),

ani to nebylo čistě lapkovské tovaryšstvo, číhající na obchodníky a pocestné, ani nestála ve službě jednoho pána, ba nelze ji považovat ani za profesní vojenské uskupení, regulérně, tj. na základě žoldnéřské smlouvy, účinkující ve válečných konfliktech.

(...) Matějova družina „pracovala“ především na zakázku příslušníků tří významných rodů... (...) Byli to především Alberecht (řečený Alšík) a Litolt Bitovští z Lichtenburku, obývající hrady Bitov a Cornštejn na moravsko-dolnorakouské hranici při řece Dyji, Jivišovičti a Skalští z Kunštátu i původem kraňsko – korutanský rod Krajířů z Krajků (Kraiger von Kraig), usazený posléze v Dolních Rakousích a vlastníci od konce 14. století na česko-rakousko-moravském pomezí hrady Landštejn a (Novou) Bystřici. Pokud nemělo bratrstvo Matěje Vůdce odpovídající „zakázky“, živili se jeho členové víceméně na vlastní pěst. (...) Dosud známé údaje bohužel neumožňují přesně datovat, do jakého časového úseku činnost družiny Matěje Vůdce spadala. Z kombinace nepřímých náznaků lze usuzovat na poměrně dlouhé období, **začínající snad už rokem 1404 a končící na jaře 1409.** (...)

Ale zpět k družině Matěje Vůdce a Žižkovi, který spolu s Jiříkem z Plzeňska, Halbou z Chotěboře, **HANSEM/JANEM/UHREM** a jakýmsi Polákem pobral kramářské zboží, snad dovezené z jižní Evropy, a dodal je do Dolních Rakous „na Kobr“ (pravděpodobně tvrž Gaber) a „na Trnavu“, tj. hrad Thurnau, situovaný nad soutokem potoka Javorky (Gaberbach) a Dyje v blízkosti lokality Drosendorf u moravské hranice. Hrad Thurnau se jako „loupežnické hnízdo“ připomíná ještě roku 1421.“ **KONEC CITACÍ Z DÍLA HISTORIKA Petra Čorneje.**

Tak vida, říkal jsem si, že by ten náš prapředek HANS (JAN) UHER LAPKOVAL SPOLU S ŽIŽKOU, pod šéfováním Matěje Vůdce? Pozorní čtenáři zpravodaje si jistě pamatují na pár příspěvků, které v něm uveřejnil Ing. LEOŠ DOSKOČIL, Ph.D., rodák z Tvrdonic, žijící s rodinkou v Zastávce u Brna. Společné zájmy daly nás dva dohromady. Leoš je sice chemik, ale silným koníčkem jeho duše je historie, bádání v archivech, matrikách, kronikách a jiných písemnostech, ve kterých se dají najít neuvěřitelné věci. A tak jsem se mu bez otálení zmínil o díle historika Petra Čorneje a Hansi Uhrovi z lapkovské – loupežnické družiny, vedené Matějem Vůdcem, v níž byl jeho druhem i později tak slavný JAN ŽIŽKA Z TROCNOVA! Z jeho ohlasu NA MOJI VÝZVU vyjímám: „Je to přitažlivá představa o spojitosti s lanžhotskými Uhery, ale jen představa. (Poznámce o Hansi Uhrovi jsem prostě neodolal.) Avšak nic není vyloučeno. Kdyby se zachovaly kosti dotyčného zbojníka, pak by se mohla udělat analýza DNA a porovnat s Vaší a vše by se ozřejmilo.“

Přítel Leoš se ve svém dopise k tomuto tématu vrací ještě touto zajímavou spekulací: „Všichni dnešní nositelé příjmení UHER v Lanžhotě mají nejspíše společného předka JANA (HANSE). A TĚTO VÁŠ „ADAM“, resp. jeho předci mohli do Lanžhota přijít po třicetileté válce, nebo mnohem dříve z lokality tehdejších Uher (Slovensko-Maďarsko). A právě GENETICKÁ GENEALOGIE by mohla poskytnout další informace. Např. by mohla dát informace, jestli Uherové z Lanžhota jsou nějak příbuzní s nositeli téhož příjmení, ale po staletí usazování v jiné obci. Čili zda váš „Adam“ jménem Jan Uher z Lanžhota BYL PŘÍBUZNÝ s Jiříkem Uherem z Tešic.

A pokračuje: „Pro mne by bylo zajímavé, jaké kořeny jsou nositelů příjmení Uher. Dle významu jména lze očekávat, že jste přišli z oblasti dnešního Slovenska, nebo Maďarska. Pokud byste přišli ze Slovenska, pak máte s největší pravděpodobností slovanské kořeny. Pokud byste však přišli z Maďarska, výsledek může být pestřejší, neboť váš původ může být nejen slovanský, ale také keltsko-germánský, nebo balkánský (jako Hostinských).

Načeš mě seznamuje s existencí malé skupiny vzdělanostně erudovaných nadšenců z Brna, vedených Dr. Kotáčkem. Ti ve volném čase a zdarma dali do chodu PROJEKT s názvem GENETICKÁ GENEALOGIE. Píše: „Dnes je velmi módní sestavovat si rodokmeny neboli RODOVOU GENEALOGII na základě dochovaných písemností. Sestavit podrobný rodokmen je záležitost drahá a může stát až sto tisíc korun. Mnohdy však stačí znát jen otcovskou linii vlastního příjmení. Avšak jakýkoliv rodokmen sestavený z písemností je omezený do období 17. století (výjimečně až 15. století, a zcela výjimečně i v evropském kontextu až do 10. století, v podstatě starobylé šlechtické rody).

Dovolím si vstoupit do přítelových zajímavých informací touto poznámkou: Nevím, kolik našich občanů si nechalo sestavit rodokmen, možná je jím už nežijící FRANTIŠEK KOŘÍNEK, mistrovský sestavovatel miniatur zemědělských strojů, které v malém muzeu opatruje jeho syn Zdeněk. Fr. Kořínek si svůj rodokmen s obrovskou pečlivostí zpracoval sám! Kam až zpět do času, nevím. To můj americký kamarád se s ním ponořil až do roku 1675, kdy pro rodokmen rodiny Obereignerů navrhl rodinný erb císař Leopold II. už ve zmíněném roce 1675 (viz fotografie).

Zpět k důležitému ponaučení přítele Leoše, cituji: „Vedle tradiční genealogie začíná se posledních deset let rozvíjet tzv. GENETICKÁ GENEALOGIE, která je založena na ANALÝZE VLASTNÍHO DNA a srovnání s jinými lidmi (živými, zemřelými). Jejím pomocí lze určit kořeny konkrétního jedince a zodpovědět další otázky: Jsem Slovan? Jsem původu germánského, keltského? Nebo jsem původním obyvatelem Evropy, který se neúčastnil stěhování národů? Odkud mí předkové přišli do Čech nebo na Moravu? Kdo jsou mí příbuzní? A v které generaci jsme byli příbuzní?“

O tom mi může, možná do roka, povědět skupina nadšenců kolem Dr. Kotáčka z jejich projektu „Genetická genealogie“. Ze zvědavosti jsem jim výtěrem z úst poslal svoji DNA. Pak budu čekat, z jakého lidského plemene možná moc a moc vzdáleně pocházím.

Teď jsem si uvědomil, že ne každý čtenář zpravodaje ví a zná, co to vlastně ta zkratka DNA znamená. Slovník cizích slov nám podává vysvětlení Deoxyribonukleová kyselina

(Nukleová kyselina – nositelka genetických (genetický = vývojový, původový, týkající se něčeho) INFORMACÍ, zkratka DNA. Nesmírně důležitý pomocník v kriminalistice (např. usvědčující pachatele vraždy), v lékařství – porodnictví (kdo je skutečným otcem dítěte) nebo v ARCHEOLOGII. Nás, obyčejné lidi, k už dávno nežijícímu konkrétnímu předkovi nepřivede (musela by po něm zůstat třeba kost), ale můžeme se díky časopisu PANORAMA 21. STOLETÍ dozvědět odpovědi na otázku, kterou si položil: KDE JSOU GENETICKÉ KOŘENY EVROPSKÉHO OBYVATELSTVA? Třeba i díky přehledné mapě, znázorňující zastoupení jednotlivých HAPLOSKUPIN v populaci evropských zemí. Těch HAPLOSKUPIN je celkem jedenáct a je až neuvěřitelné, ze kterých zemí se ta, která skládá. Vyjmu jenom údaje pro nás Čechy a Moraváky nejzajímavější:

Nejslovanštější zemí není RUSKO, ale POLSKO, které během valicích se dějin přišlo o německé, židovské či ukrajinské obyvatelstvo! A co jižní naši sousedé, Slovensko? Panorama uvádí: Velký podíl haploskupiny R1a (Slované) a možná i překvapivě haploskupiny E3b, která je spíše typická pro Řecko, Blízký východ a severní Afriku.

Jak to vypadá s námi v ČESKÉ REPUBLICE? Panorama sděluje: Je jen málo armád, které v minulosti nepoznaly krásy krajiny mezi Šumavou a řekou Moravou a necouraly se polabskými nížinami. A tak se v jednom činžovním domě může sejít Turek s paní Francouzovou, slečna Němcová s panem Švédem či paní Uhrová s panem Rusem. Ne nadarmo se občas Čechům říká voříšci Evropy. Genetická výbava Čechů je velmi podobná výbavě sousedních etnik, zejména té rakouské, slovenské, ale i maďarské. Kořeny Čechů je třeba hledat mezi Germány, Kelty a Slovany, kteří mírně

převažují. Možná překvapivě až deset procent Čechů má kořeny mezi nordickými kmeny severní Evropy. (Konec citací z PANORAMY.)

S ÚSMĚVEM SI PRÁVĚ TEĎ VYBAVUJI FOTBALOVÉ TRIBUNY v Česku, na nichž davy fanoušků skandují: „Kdo neskáče, není Čech!“ Když jsem mladému příteli (na můj věk mladému) inženýru chemikovi Leoši Doskočilovi, Ph.D. dal data mého a otcova narození, pohotově mi vypracoval tento RODOKMEN RODINY UHRŮ (PO MEČI) řečeno. Nevím však od kterého předka s přezdívkou UHŘÍK.

- 1) Josef Jožulka Uher - 1. 3. 1933
- 2) Josef Uher - 4. 7. 1905
Růžena Černá - 11. 2. 1907
- 3) Josef Uher - 3. 9. 1868
Marie Ciprysová - 7. 4. 1875
- 4) Josef Uher - 20. 3. 1818
Anna Třetinová - o
- 5) Vavřinec Uher - 8. 8. 1788
Alžběta Švirgová - o
- 6) Jakub Uher - 11. 4. 1756
Barbora Adámková - 18. 11. 1782
- 7) Michal Uher - 11. 1. 1717
Martina Krajič - 11. 10. 1739

Kam se poděly kosti Josefa Uhra, nar. r. 1818, prastářečka, kdy a kde zmizel jeho hrob, těch dalších zpátky do minulosti nevyjímaje? Kdy se k nenalezení pominou hroby naše – vaše, jejichž si tak považujeme – považujete?

Ptám-li se v nadpise tohoto snad zajímavého i poučného článku: **Odkud jsi přišel, Lanžhoťane**, s příjmením Uher, nedá mi to, abych se v jeho závěru nezeptal:

QUO VADIS LANŽHOŤANE, HODIE?

Kam kráčíš, Lanžhoťane, dnes?

ČLOVĚK OD POČÁTKU ŽIVOTA, AŽ PO JEHO DOPUTOVÁNÍ,

KRÁČÍ TAM, KAM HO V DOBRÉM I ZLÉM VEDE JEHO OSUD!

Šla sem sa podívat

Josef Jožulka Uher

Zpěvník Pěsniček tetičky Rózky (ne pouze jejích), strana 145, datum BŘEZEN 1952. Pod těmito údaji notový záznam tetiččiny písničky, pořizovaný jejím bratrem Jožkou Uhrem – Uhříkem. Tak jak to dělal v případech mnoha jiných písniček své sestry. Tato písnička se stane brzo velmi oblíbenou a známou. Dole na téže straně je notový záznam doplněný dvěma slokami písničky, krasopisně napsané tetičkou samotnou. Zde jsou:

*Šla sem sa podívat z téj lanžockéj věže,
kde švarný Janošek na volečkách oře,
konopná košelka bělala sa v dáli,
spínala sem ruky k modravému nebi.*

*Šak je ten Janošek jak rozvitá růža,
daj mi ho můj Bože, daj mi ho za muža;
daj mi ho můj Bože, šak je to v tvěj moci,
dýt mja srdce bolí proňho ve dně v noci.*

Nebylo málo těch zpěváků i nezpěváků, kteří se pozastavovali nad těmi VOLKY – VOLY, se zapochybováním, kde že by se v „koňarském“ Lanžhotě vzali? Snad v Brodském, ale...

Zalistoval jsem si v knize LANŽHOT /PŘÍRODA A DĚJINY/, vydané v roce 1983, a ejhle, kolik zajímavých údajů jsem v ní našel: Roku 1809 byly v městečku jen dvě krávy ušlechtilého plemene a 250 krav domácího chovu, 57 jalovic a 100 VOLŮ rovněž domácího chovu. (Moje poznámka: O koních ani zmínka!) Anebo, cituji: „Hospodyně prý vyhnaly husy a housata na jaře do lesa, celé léto se o ně nestaraly a na podzim, před hody,

Z filmu o děvčicu 1918

šly chytat dospělé kusy. Hospodáři svěřili na jaře „junčákovi“, který měl na starosti mladý dobytek, pět až deset junců, tj. mladých VOLŮ a hříbat (?), a na podzim, když pastýř hnal dobytek z pastvin a lesů, nemohli prý své kusy poznat!“

Velmi zajímavý a vypovídající je statistický údaj z roku 1910 cituji: „Bylo napočteno 198 KONÍ, 650 kusů hovězího dobytka, 53 koz, 797 prasat, 2389 hus a 196 kachen. I když připustíme, že stavy, zejména u hovězího dobytka, mohly být o něco vyšší, nebylo v Lanžhotě domácích zvířat přespříliš.“ Že ne? Co by na to řekli dnešní hospodáři? Vidíme konečně údaj o koních, ale kam se poděli VOLI? Že by byli započítáni mezi hovězí dobytek? Vždyť na minimálně dva voly z let třicátých a zkraje čtyřicátých si jako školák pamatuji i já! Z pohodového skotačení chasy od Sokolů existuje dokonce (k nahlédnutí v našem muzeu) velká fotografie VOLA POD MÁJÚ. Patřil sedláku Švirgovi ze samého spodku Komárnova a údajně patřil v historii lanžhotských volů k největším a nejtěžším!

Ale pozor: V černobílém němém filmu O DĚVČICU z roku 1918, jehož kopie nám byla po mnoho týdnů promítána

prostřednictvím kabelové televize, vidíme (viz fotopříloha) na silnici mezi předzahrádkou Bartoškových stavení (proti obecné škole) na straně jedné a křížem po dávném hřbitově na rohu zahrady školy PÁR MLADÝCH VOLŮ, zapřažených do dřevěného vozu z těch dob. Při důkladném prohlížení fotografie („vytáhla“ ji z filmu redaktorka K. Paulíková) i pomocí silné lupy vidím z kočího jenom širůšek a pod ním až mezi kopyty vola, jehož zřejmě vede-kochíruje (ne jako koně z kozlíku opratí), jeho jednu bosou nohu! Možná se některému čtenáři podaří rozpoznat něco víc. (Vyšivačka „na rému“- rámu, ve dvorku předzahrádky, je herečka z Prahy.) Věru, díváme se na lanžhotské voly, zachycené pouze náhodou, z vůle filmařova – kameramanova štěstí...

Co dodat. Tetička Rózka se ve své písničce nespletla a jistě si dobře na závěr historie lanžhotských volů pamatuje. Možná se mylím, ale ten z nejposlednější chovali Strakových na rožku v Komár-

nově, přes uličku proti usedlosti Uhříků, v níž tetička žila. A druhý (byli snad dva?) sloužil k potahu, orbě a jiným zemědělským pracím sedlákově Turečkovi-hanlivou přezdívkou Trňovi, dnes stolářský podnik Zdeňka Kořínka (ve dvoře) a proti Kacabaru či školce.

Ze „zahrádky“ věže lanžhotského kostela si písničku tetičky Rózky (jak to skutečně manželé Osíčkovi a syn, dokonce pořídili i DVD nahrávku) může jít zazpívat, kdo chce, ale ani očima, ani hvězdářským dalekohledem neuvidí v rovině polí mezi Lanžhotem a Břeclaví, žádného JANOŠKA V BĚLAVEJ KOPNEJ KOŠELCE, orajícího NA VOLEČKÁCH...

Jiné časy, které pominuly, zůstávají po troškách už jen na fotografiích, nebo, a to více, v písničkách, jako je ta tetičky Rózky, stejně zapomínané jako ta minulost...

„CO SE ZRODÍ, MUSÍ ZEMŘÍT, A CO DOZRAJE, STÁRNE.“

(Sallaistius)

Moravská národnost a sčítání lidu

Zdroj: MF DNES, březen 2021

Zdeněk Koudelka,

právník, Masarykova univerzita

Po roce 1989 se lidé svobodně hlásí ke své národnosti. K té moravské se při sčítání lidu roku 1991 přihlásilo na 1 360 000 obyvatel, roku 2001 asi 380 000 obyvatel, v roce 2011 na 600 000 lidí. Je to nejpočetnější národnost po národnosti české. V 90. letech minulého století byla moravská národnost zapisována na vy-

svědčení, než byl údaj o národnosti vypuštěn. (...)

Definice národa je mnoho a jazyk není jediným kritériem.

(...) I Židé jsou národem i náboženstvím, někdy je určující příslušnost náboženská, jindy národní.

Učitel národů Jan Amos Komenský se označoval za Moravana. Lékař Jan Hertod v knize luhačovických prameňech **Karabáč na tartarus moravský** vydaný roku 1669 nazval místní jazyk jako moravský. Při svěcení kaple v Račicích, na Vyškovsku 1773 byla přednesena dvě kázání, jedno v moravském a druhé v německém jazyce. **Místní slovácký jazyk na Moravě byl do počátku 20. století uváděn jako moravský.**

V období první republiky nebyli Češi a Slováci uznáni za národy, ale za dvě větve národa československého. (...) Slovensko uznalo moravskou národnost

při sčítání lidu i účasti jejího zástupce ve výboru pro národní menšiny Rady vlády Slovenské republiky.

Občas se objeví popírači moravské či slezské národnosti. Nacionalistické Německo neuznávalo slezskou národnost a řadilo Slezany k Němcům. Po roce 1948 byli Rusíni řazeni mezi Ukrajince. Za Uherského království do roku 1918 úřady začlenily Slováky do maďarského politického národa.

Ale přihlášení se k národnosti je sebeurčením člověka, vyjádřením jeho svědomí a výrazem jeho lidství.

Moravské Slovácko? Moravské Slovensko?

Josef Jožulka Uher

„My, Slováci, věrné srdce máme, /dědictví svých otců zachováme, /tak jak oni zpívali, /tak my dneska dohromady /oslavujem slovácký zvyk starý. //

Slovák ten, jak z ocele tu stojí, /jemuž svéráz nikdo neodpojí, /jak jasná hvězda na nebi /do budoucna šťastně hledí, /nezradí on slováckú krev svoji. / Slováci ti velkú pověst mají /a své dílo vždycy dokonajú, /vlna zlá kde světem letí, /utěšujú svoje děti, /Slovanstvo nezdolá v světě žádný.

Tato patetická píseň byla v podání tenorů bouřlivým hitem u nás v Lanžhotě, v generaci mužáků mého otce Jožky Uhra-Uhříka (1905-1970). Občas si ji zapějí i v současnosti jejich příímí i nepřímí potomci. Já nikdy ne, byť jsem byl hlasově po otci, dobře vyzbrojen. Proč ne?

Tvůrcem melodie a slov tohoto div že ne chorálu byl otcův kamarád a vrstevník sedlák JAN UHER, řečený ŠLÍZEK (1907-1990). Píseň v notách i textu zapsal otec do ZPĚVNÍKU. Jistěže se tě-

lem i duší cítili Slované, ale mnohem více lnuli k domovině jejich kamarádů z druhé strany řeky Moravy. Často se s nimi scházeli na lanžhotském přivoze na řece Moravě, na dohled slovenské vesnice Brodské. Uměl si tam za nimi zajet ze Skalice i slavný slovenský tenorista Janko Blaho, zazpívat si s těmi lanžhotskými mužačky ta jejich vysoká áčka a se dvěma i cěčka. Ta málem že zastavila proud Moravy.

Pěvecké zanícení mého otce a jeho kamarádů při přednesu této vlastenecké písně mne sice ohromovalo údivem, ale coby student, obeznámený s historií Moravy, nepřestával jsem se s otcem přít, když se považovali doslova za moravské Slováky. Připomínal jsem mu historickou skutečnost, že to jejich Moravské Slovácko (třeba území od Pohanska přes Mikulčice po Staré Město) se územně vždycky nacházelo uvnitř hranic mocné Velké Moravy! A že jsme i my, v Lanžhotě, byli vždycky Moravané, až později Podlužáci-nářečově Podužáci. Ptal jsem se ho, zda si dovede představit, že by si Záhoráci měli říkat, že jsou Slovenští Moraváci, resp. Moravčáci. Přeli jsme se, ale v dobrém.

Stejně tak se ptám Josefa Jančáře, autora pojednání *Objevování Slovácka* (MK č. 5, 2020), velmi znale a odborně zpracovaného, v němž se to hemží všemi odvozeninami od podstatného jména Slovácko (slovácký, slovácká, slovácké, resp. moravsko-slovácký atd.), kdo vůbec jako první určil takový název pro dané a vysloveně jí vlastní území Moravy, tj. **MORAVSKÉ SLOVÁCKO**. Navíc připomíná monumentální dvousvazko-

vé dílo nazvané dokonce **MORAVSKÉ SLOVENSKO!**

Zde bych rád připomenul (je mi zvláštní, že se o tom Josef Jančar vůbec nezmiňuje), že po vzniku Protektorátu Čech a Moravy, vinou nacistického Německa, se na Moravě utvořila skupina vzdělanců či národovců (nevím, jak je přesněji pojmenovat) vedených slavným malířem Jožou Úprkou, kteří vystoupili s požadavkem – vizí na územní připojení Moravského Slovácka rovnou ke Slovensku, které bylo tehdy, z vůle Hitlera, samostatným štátem! Není se co divit, že po druhé sv. válce měl Joža Úprka a snad i jiní, jak jsem se dočetl v různých dějepisných pramenech, nemalé problémy, hrozící i vězením.

Opakuji, vzdor všem odborným i povrchním článkům, žili na území, včetně třeba Lanžhota a Podluží, označovaném jako stále pro mne záhadným Moravským Slováckem (jak a čím to lze zdůvodnit?) vždycky lidé, kteří se cítili a nazývali **MORAVANY**-až později rozdrobeni na různé oblasti jako Podluží, Hornácko a tak dále.

A proto mi udělal takovou radost František Kašník svým nad míru zasvěceným výkladem (plus kresby) s názvem **PODLUŽÍ V HUDBĚ, Tanci, KROJI A NÁŘEČÍ**. Ani jednou v něm nenarazíme na nějaké **MORAVSKÉ SLOVÁCKO**, nedej Bože, **SLOVENSKO!**

Když si říkávám v duchu, že jsem MORAVAN, jakými byli i moji předci z obou stran, nemohou si nevzpomenout na nejznámější a nejzpívánější a nejhranější HIT (byť k jeho slovům mám dosti výhrad) MORAVA, KRÁSNÁ ZEM... Podobnou hymnickou píseň pře-

ba s názvem MORAVSKO – SLOVÁCKO - KRÁSNÁ ZEM... doplňte si, jak chcete, jsem neslyšel. Ona také není.

Toto není text pouze „od boku“ vystřelený, který by mohl mladým zamotat hlavu dohady, kým vlastně jejich předci a oni sami byli a jsou: **Moravskými Slováky nebo Moravany?**

Mám dojem, že těm nejmladším generacím, kterým málem že slova Morava, Čechy nebo VLAST, už nic neříkají, je to fuk.

Jen aby se jim na cesty po světě nevyskytovaly kameny a la COVID 19 a spol... I bez Eura a vlastenectví si mohou vyšlápnout, kam chtějí.

Když se za času před druhou světovou válkou a jenom krátce po ní, scházivali o svátcích, nedělích, ale i všedních dnech na dnes zapomenutém lanžhotském přívoze na staré a pak i nové (zregulované) řece Moravě, občané z moravského Lanžhota a slovenského Brodské, ale i z jiných obcí z jedné i druhé strany řeky, k besedování, zpívání, tancování, nebo k uzavírání různých obchodů mezi sedláky, **každý z nich se cítil být tím, kde se narodil a žil, aniž by svůj původ**

upřednostňoval. Diskusní témata kasty vzdělců, vyhocených v názorech do protichůdných extrémů, jim bývala více než lhostejnými. Nebyla součástí jejich přátelských námětů debat a vzpomínání.

Určitě by souhlasili s výrokem moudrého starého Římana připíjejíce mu na zdraví, který do daleké od něj tenkrát budoucnosti vzkázal, citují:

„KDE SE KDO NARODÍ, TAM AŽ SE MU DOSTANE VÝCHOVY, A HNED OD DĚTSTVÍ AŽ SE UČÍ MILOVAT RODNOU ZEM A LPĚT NA NÍ.“

(PLINIUS)

A kdo jiní než oni, Lanžochané nebo Brodčané, by mohli nejlépe dát za pravdu jinému moudrému Římanovi, jakým byl slavný CICERO: „PŘÁTELSTVÍ MŮŽE BÝT JEDINĚ MEZI DOBRÝMI LIDMI.“

To se v zaťaté pěsti nenabízí...

Lanžhotská masarykovská historie

Josef Jožulka Uher

Na veřejné schůzi v sále hostince řezníka Roberta Hrdličky „U Hrdličků“ (dnes restaurace Podlužan, posledním majitelem před tím byl Rajmund Vedral) dne 23. června 1923 se obecní zastupitelstvo usneslo, aby bylo v krátké době započato se stavbou měšťanské školy v Lanžhotě. Silnou a rozhodující osobností v tomto usilování byl tehdejší starosta obce Antonín Mayer, přímý potomek zchudlého švýcarského šlechtice, který se v Lanžhotě usadil v roce 1800.

Na staveništi v Souhradech (Súhradech) se s pracemi započalo v březnu 1924. K slavnostnímu otevření měšťanské školy došlo 9. listopadu 1924. Pravidelná výuka zde byla zahájena 1. prosince téhož roku. Budova byla na Podluží, ale i ve vztahu k Břeclavi impozantní a docházeli do ní i žáci z Kostic a Tvrdonic.

Původně bylo uvažováno o tom, že v krajní pravé části průčelí školy bude zřízen výklenek, v němž bude umístěna busta mistra Jana Husa, ale návrh nepro-

šel, zvláště poté, co bylo rozhodnuto, že měšťanská škola ponese v názvu jméno prvního prezidenta Československa Tomáše Garriguea (toto jméno převzal Masaryk po své americké manželce Charlotte Garrigue) Masaryka, rodáka z Hodonína, tedy MASARYKOVA MĚŠŤANSKÁ ŠKOLA.

Místo výklenku s bustou Jana Husa se na velkém štítu v pravé krajní části průčelí budovy ocitl barevný reliéfní státní znak dvou lvů. Nad ním byl vyhotoven taktéž reliéfní text:

**MASARYKOVA
MĚŠŤANSKÁ
ŠKOLA**

a pod ním:

**LANŽHOT SVÝM
DĚTEM V ŠESTÉM
ROCE REPUBLIKY**

V šestém roce republiky proto, že k postavení školy došlo, jak výše uvedeno v roce 1924. A to byl skutečně šestý rok první Československé republiky. Nejistil jsem však, a zdá se, že o tom není zachován ani žádný písemný dokument, kdy přesně, ve kterém roce, jestli už v tom 1924, byl na štítu reliéfní znak a text zhotoven. Určitě však do konce dvacátých let minulého století.

Samozřejmě, že bylo vážně uvažováno i o postavení sochy TGM v parku před školou, ale k tomu už před druhou světovou válkou dojít nemohlo.

A když lanžhotští vlastenci a zastupitelstvo v pohnutém roce 1938 tušili, že první Československá republika má na kahánku a její obsazení vojsky nacistického Německa je neodvratné, vedení obavami o osud reliéfů a textu na průčelí měšťanky, rozhodli se celý štít zabetonovat. Znak i text byl zakryt heraklitovými deskami. Tuto práci na poslední chvíli provedl místní podnikatel Bohuslav Procházka a jeho dva zedníci mistři Jan Dáňa a jeho syn Vladimír. Po celou dobu tzv. Protektorátu Čech a Moravy byla tato skutečnost členům lanžhotského Geheime

Staatspolizei – GESTAPA známá, ale nic nepodnikli. Buď neměli zájem, nebo byli natolik tolerantní. Leč o měšťance jako MASARYKOVĚ se nesmělo mluvit, psát a ani škola nesměla tento název užívat na svých úředních a jiných dokumentech, včetně školních zpráv.

I když byl Lanžhot při přechodu fronty druhé světové války ve dnech 7. až 11. dubna 1945 velmi poškozen, lanžhotští vlastenci a většina občanů od předválečného záměru postavit v parku před školou sochu TGM neustoupili. Z peněz, získaných sbírkami a z jiných zdrojů, sochu TGM nakonec postavili.

Je ironií i raritou zároveň, že k odhalení sochy TGM spolu s dvěma mramorovými deskami se jmény padlých lanžhotských občanů v první a druhé světové válce (na

ty později nikdy nikdo nesáhl) došlo za velikého shromáždění lidu z celého Podluží a kraje, v rámci bohatého kulturního programu v neděli 8. srpna 1948, tedy pět měsíců poté, co se v únoru 1948 zmocnili vlády v ČSR komunisté, pozdější bořitelé soch TGM po celé republice. Však také slavnostní projev do řad uniformovaných zástupců sokolů, orlů, hasičů, legionářů, krojované chasy atd. pronesl „únorem“ na místní národní výbor dosazený předseda, komunista Martin Bartoš-Pšován.

Všechno probíhalo pod brzo po přechodu fronty odkrytou částí štítu průčelí budovy školy, na němž bez poškození okupací i válkou přečkal reliéfní znak i celý text. Jméno MASARYKOVA se mohlo opět užívat. Ale ne na dlouho, i když se s textem zatím nehýbalo.

Brzo po únoru 1948 se stala státní hranice mezi ČSR a sovětskou okupační zónou v Rakousku, v podlanžhotském lužním lese, hlavně na úseku řeky Dyje, velmi frekventovanou. Než ji stačily obsadit silné bojůvky ministerstva vnitra, tj. Pohraniční stráž. Tudy prchaly na západ desítky československých mužů a žen za pomoci některých lanžhotských převaděčů místních i působících v zahraničí (v Rakousku). Komunistický režim ve snaze znemožnit lidem, usilujícím o ilegální přechod hranice, orientaci v oblasti Břeclavska, hlavně tedy Lanžhotska, vydal nařízení k odstranění všech cedulí s názvem LANŽHOT, které se nacházely v obci, ale i na přístupových cestách do ní. Tomuto nařízení nešel ani text

na štítu průčelí budovy měšťanky!!! V textu „LANŽHOT“ SVÝCH DĚTEM V ŠESTÉM ROCE REPUBLIKY“, bylo slovo LANŽHOT nahrazeno reliéfním slovem OBČANÉ. Dodnes však nepochopím, proč tento ostražitý přepis a příkaz totalitního režimu ponechal slovo LANŽHOT na nádražní budově železniční stanice v Lanžhotě! Domníval se snad, že lidé, toužící po svobodě na druhé straně hranic nebudou jezdit do Lanžhota vlakem? A kdy k této změně v textu došlo? Přesné datum se mi zjistit nepodařilo, soudím však, že se tak stalo někdy na počátku roku 1949! A to byl pouhý začátek mno-

Odhalení památníku rok 2000

hem větších a dezolátnějších změn. Vandalismu na majetku lanžhotských občanů.

K prvnímu odstranění první sochy TGM v Lanžhotě došlo pomocí autojeřábu v zimě a vánici dne 18. prosince 1961. Bez vědomí a souhlasu občanů. Socha měla být zničena, ale zásluhou dvou statečných lanžhotských občanů-komunistů!!! Ludvíka Hrubého a Františka Uhra-Žantě byla ukryta pod cihlami a deskami ve skladišti části Domu pionýrů v Břeclavi!

Díky této skutečnosti a díky oběma výše jmenovaným, dosud žijícím, jímž nikdy nikdo za tento čin nepoděkoval, mohla být první a původní socha TGM dne 24. května 1968 do parku před lanžhotskou měš-

ťankou vrácena! V tichosti a bez slávy! Patří se dodat, že po roce 1969 byli Ludvík Hrubý i František Uher vyloučeni ze strany (KSČ) a prvně jmenovaný odstraněn z místa tajemníka MNV v Lanžhotě spolu s předsedou Otakarem Soukupem!

Prvního jarního dne 21. března 1974, bez souhlasu a vědomí občanů obce Lanžhot, odstraňuje autojeřáb sochu TGM z parku před lanžhotskou měšťankou podruhé. Zvědaví školáci jsou zaháněni od oken do lavic. Nákladní auto ji tentokrát odváží přímo do Hustopečí, kde je roztavena! Odstraněn byl i mramorový piederstál a režim nezapomněl ani na obrubník, na němž bylo vytesáno heslo TGM: Střežte své svobody!

A co bylo s reliéfem a textem na štítu?

Během roku 1962 je na štítu majzlíčky odesán reliéf znaku a spolu s ním i slova MASARYKOVA MĚŠŤANSKÁ. V roce 1979 zlikvidovaly majzlíky zbytek textu: ŠKOLA-OBČANÉ SVÝM DĚTEM V ŠESTÉM ROCE REPUBLIKY.

Dílo ZLA totalitního komunistického režimu bylo dokonáno!

V neděli 8. května 1994 je v parku před lanžhotskou už opět MASARYKOVOU měšťankou, na kterém stávala socha TGM, slavnostně odhalen velký balvan s černou mramorovou pamětní deskou, na níž je zlatým jménem vyryto jméno T. G. Masaryk a data jeho narození a smrti. Za přítomnosti 120 občanů včetně účinkujících. Jako dočasná náhrada za sochu.

Dne 5. listopadu 1999 vzniklo z iniciativy členů ODS Ing. Jiřího Cipryse a Zdeňka Skryji „Sdružení pro obnovu sochy TGM“. Předsedou se stal Ing. Jiří Ciprys, místopředsedou Jan Ciprys a jednatelem Zdeněk Skryja. Pokladní Hana Tučková.

Sdružení slib daný lanžhotským občanům, za jejich finančního přispění, za finanční podpory obce a sponzorů, splnilo nadvakrát:

Poprvé v neděli odpoledne 6. srpna 2000, kdy byla už potřetí, ale druhá, nová socha TGM v parku před měšťankou odhalena, bohužel ani tentokrát nebyla účast občanů téměř čtyřtisícového Lanžhota nikterak valná, snad 150-200. (Ne, to už nebyl ten vlastenecký Lanžhot ze srpna 1948! Ne, to nebyl, není a ani už nebude!)

Podruhé koncem listopadu 2002, kdy v rámci obnovy fasády celé měšťanské školy byl znovuobnoven (ne však reliéfně, ale pěkně a výrazně) znak a text na štítu. To, co bylo – opět jest!

Třeba si někdo při čtení této historie položí otázku, proč komunistický režim v srpnu 1948, dokonce kdy měl na místním národním výboru svého komunistického předsedu a převahu svých členů v zastupitelstvu, postavení sochy TGM v obci povolil. Důvod byl dvojí: socha byla už vyhotovována, zaplácena, přípravné práce na odhalení rozjety – a za druhé, v té době byl Lanžhot stále ještě silně antikomunistický, pracovitý (národní socialisté reprezentovaní už komunisty pronásledovaným majorem a poslancem Ant. Bartošem Bábiňákem, lidovci silně katoličtí, agráři a částečně i sociální demokraté). Komunistický režim se bál nepokojů, zatím (dokonce ještě v roce 1950 - sté výročí narození TGM) se k TGM hlásil, tajil své skutečné záměry, kterými se později tak „vyznamenal“ ne toliko v Lanžhotě.

Proto: STŘEŽME SVÉ SVOBODY, STŘEŽME!

Z historie lanžhotského kostela

J. Petrla 1984

I ta nejpohádkovější pověst má obvykle určité historické jádro zkrácené časem, fantazií vypravěčů a jejich omyly nebo je úmyslně přizpůsobená současné situaci.

Jedna taková stará lanžhotská pověst praví o kostele, který se propadl do země proto, že lidé opustili pravou víru. Na Bílou sobotu o vzkříšení může člověk s duší neposkrvněnou hříchem slyšet zvony tohoto kostela, když při pozdvihování přiloží ucho k zemi v místech, kde kostel stával.

To místo je dokonce přesně známé, protože po propadlém kostele zůstala prohlubeň zaplavená vodou, takže tam vzniklo Jazerko a pověst do těch míst umístila i starý Lanžhot.

Obec Lanžhot leží na jihovýchodním cípu Moravy v soutoku Moravy a Dyje. Se svými necelými čtyřmi tisíci obyvateli patří k největším na břeclavském okrese a svou historií k nejstarším.

Okrouhlicový typ zástavby střední části obce, soustředěný pod názvem Súhrady kolem kostela, je v celém regionu naprosto ojedinělý a svědčí o jejím obranném charakteru. Ten je také přesvědčivě obsažen v poněkud méně názvu městečka Landshudt (Zemská stráž), který je uveden v zemských deskách Markrabství moravského z roku 1394 i v pojmenování původního sídliště Strassewici – Strážovice, o kterém se zmiňuje v listině z roku 1131 olomoucký biskup Jindřich Zdík.

V Památní knize lanžhotského kostela z roku 1688 ztracené v průběhu

bojů o Lanžhot v roce 1945, byla retrospektivní kapitola o románském kostelíku, vybudovaném v letech 888-906 na velkomoravském sídlišti při západním toku řeky Moravy, které mělo své opevněné hradíško uprostřed Jazera. Část jeho ochranných valů zlikvidovala koncem minulého století stavba železniční trati do Bratislavy, regulace říčky Kyjovky počátkem třicátých let a zbytek stavba dálnice v roce 1978-1982, bez sebemenšího pokusu o archeologický průzkum. František Morávek (nar. 1913) vzpomíná, že při úpravě řečiště a budování stavidel mezi Jízdou a Kyjovkou nacházeli ve výkopku zbytky starých zbraní.

V roce 1237 hradíško Strážovice ještě existovalo, protože jeho kostelík byl darován moutnickému klášteru při jeho založení.

Podle vyprávění strýce Jana U. o lanžhotském znaku, jak je zaznamenal v roce 1932 (nebo 1934) F. Bystřický, vyvrátili toto (ve vyprávění nepojmenovaného) hradíště Tataři Batu chánovy Zlaté hordy, když po problematickém vítězství u polské Lehnice a porážce pod Hostýnem, kterou jim uštědřil Jaroslav ze Šternberka v roce 1241, jejich rozprášené hordy loupily a vraždily na jižní Moravě.

Původní kostelík se tedy nepropadl do Jazera, ale do Jazera, což jsou dvě rozdílná místa, vzdálená od sebe nejmeně jeden kilometr.

Další zmínka o farním patronátu v městečku Landshudt-Lanžhot je

v zemských deskách Markrabství moravského roku 1384, ale kostel i s farskou školou byl jistě mnohem starší, protože fara se zde připomíná jako jedna z mála na Břeclavsku v roce 1373. Kolikrát a kdy byl tento kostel vypálen a konečně úplně zničen není známo, ale stál pravděpodobně na stejném místě, kde uprostřed Súhrad vystavěli v roce 1550 nový i s farou Boezkayovi uherští vzbouřenci.

Pevností ohrazení hřbitova se velmi osvědčilo v roce 1663, když po skončení třicetileté války řádili na jihu Moravy a přilehlých částech Rakouska tatarští spojenci nespokojených uherských šlechticů. Lanžhotští ukrytí za hřbitovní zdí stříleli na ně tak silně, že na místě zanechali spousty zajatců, dobytka a celý lup a v panice utíkali zpět do Uher. Přesto však stačili vypálit několik lanžhotských usedlostí. Podle pověsti přišli do Lanžhota první habáni-novokřtění někdy po roce 1530 na knížecí mlýn, u kterého byla i pila s vodním náhonem. Podle habánské kroniky zřídili u nás komunitu až v roce 1550 a roku 1565 si vybudovali svůj spolkový dům.

V roce 1622 byli po mnoha pohromách a pronásledování nuceni odejít do Uher.

Někdy po roce 1570 byl v Lanžhotě založen českobratrský sbor a škola, jejíž učitel Jan František Štyvar se velmi zasloužil o vzdělání lanžhotské mládeže. V roce 1599 ale přestoupil majitel panství Karel z Lichtenštejna na katolickou víru a v roce 1612 do Lanžhota dosadil katolického faráře Štěpána Bučiče, který s jeho pomocí obnovil o rok později

i zničený kostel a faru a značným pastoračním úsilím, velmi často i násilným, přivedl za 46 let a 123 dnů svého působení do lůna církve mnoho zbloudilých oveček, jak hlásá pamětní deska, zabudovaná v severní zdi kostela.

Z období jeho působení pochází i upravená pověst o propadlém kostele a nesprávná lokalizace starého Lanžhota, kterou převzal do své publikace LANŽHOT i profesor Vermouzek, ačkoliv si v jiných kapitolách odporuje.

Nejstarší farská matrika z roku 1662 se ztratila roku 1672, kdy byl na lanžhotské faře Martin Kron z Kútů. V matrice ze 17. století se uchoval popis tehdejšího kostela, který měl dva oltáře. Hlavní zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie a postranní Nejsvětějšímu tělu Ježíšovu. Byl zaklenut jenom v presbytáři a loď měla dřevěný trámový strop. Sakristie byla za hlavním oltářem a nad ní byla kruchta bez varhan. K výbavě kostela patřily dva stříbrné kalichy, stříbrné cimborium a monstrance, kalich k přijímání, lampa a dva zvony.

Lanžhotská fara byla chudá a faráři se v ní často střídali. Od každého usedlíka dostávali ročně 15 krejcarů a od obce 17 zlatých a 35 krejcarů. K faře patřily čtyři měrice polí a jedna louka, ale dalším příjmem byly desátky obilí z poddanských polí. Lépe na tom byl kostel s půllánem polí, polovičním užitkem z lánu, dostával také pět liber vosku na svíce a asi 6 zlatých výnosu z rybných vod.

Lanžhotští občané byli zbožní a ochotně přispívali na kostel, stavěli kapličky a sochy světců, ale od násilné rekatolizace nepřáli farářům, kte-

rým odepírali takzvaný malý desátek z ostatních plodin. Docházelo ke sporům, které řešila panská kancelář i vyšší instituce bez úspěchu. Situace se ještě zhoršila, když 28. března 1707 Uhři vedení Rákóczim vyplnili obec, zapálili faru a mučením přinutili faráře Josefa Sečkáře, aby vyzradil úkryt obecních starších.

Devět z nich: rychtáře Ondru Petrlu, Vavřína Mikuliče, Jana a Martina Šestákovy, Pavla Kuboviče, Jana Hostinského, Pavla Bosnáka, Josefa Kořínka a Juru Kitzla pak zamordovali, když nechtěli vydat obecní kasu. Kostelní nádoby byly v té době ukryty na ranšpurském zámku.

V roce 1716 nahradil farář Ondřej Vaníček dřevěný strop kostela klenbou a přistavěl kůr s varhanami, pořídil křtitelnicí, kazatelnu a 24 lavic. Z té doby je také první zmínka o slavení hodů.

V roce 1780 již nestačil ohrazený hřbitov kolem kostela. Přemístili jej na místo, kde dnes stojí obecná škola a obranné hrazení kolem kostela zrušili. O sedm let později vystavili novou faru, která ale shořela (zapálena bleskem).

Když v roce 1831 zemřelo během několika dní na cholery 160 lidí, pohřbívali si je sami rodinní příslušníci ve farské zahradě na konci Kostické ulice, a tak vznikl nový hřbitov. Dnešní podobu získal kostel v roce 1893. Pro stále se rozrůstající městečko nestačil již ani kostel rozšířený v roce 1716, a tak po dohodě obce s majitelem panství knížetem Lichtenštejnem, kterého z taktických důvodů jmenovali čestným občanem 28. 9. 1890, a po dlouhém vyjednávání s církevními kruhy se v roce

1892 započalo s bouráním a adaptací stávajícího kostela.

Z původní stavby zůstala jenom věž pro zvony, sakristie a kněžiště, přistavěny byly tři lodě: hlavní s oltářem Povýšení svatého Kříže, na západní, dívčí straně sv. Floriána a na východní, mužské straně sv. Vendelína. Patron, kníže Lichtenštejn daroval kostelu i věžní hodiny a okno za hlavním oltářem. Ve stejné době s lanžhotským kostelem se stavěl i nový kostel v Cahnově, s hlavním oltářem zasvěceným Nalezení sv. Kříže. Kníže nechal proto kostely zhotovit okna, a tak se stalo, že při osazování došlo k jejich záměně.

STRUČNÉ DĚJINY ZDEJŠÍHO KOSTELA

- 888-909: LANŽHOT ZALOŽEN PODLE NĚMECKÉHO MĚSTSKÉHO PRÁVA. PRÁVĚPODOBNĚ MĚL HNĚD OŠ POČÁTRU ROMÁNSKÝ KATOLICKÝ KOSTELÍK NA MÍSTĚ BYVALÉHO "JAZĚRRA" V TRACI KAZUBEK.
- 1384: PRVNÍ ZMÍKA O FARNÍM PATRONÁTU OBCE V ZEMSKÉ KNIZE.
- 1550: VYSTAVĚN GOTICKÝ KOSTELÍK I SE HRBITOVEM NA TOMTO MÍSTĚ.
- 1605: OBEC VYPÁLENA UHRY A KOSTEL ZNIČEN.
- 1613: FARNOST OBNOVENA A DOSAZEN KATOLICKÝ FARÁŘ ŠTĚPÁN BUCÍČ. KTERÝ V MÍSTĚ PŮSOBIL AŽ DO SVĚ SMRTI 3.3.1658, JAK HLÁSA LATINSKÝ NÁPIS NA VNĚJŠÍ STRANĚ KOSTELA.
- 1662: ZAČÁCEK FARNÍ MATRIKY.
- 1688: ZAČÁCEK PAMĚTNÍ FARNÍ KNIDY. ZMIZELÉ FRONTOVÝMI UDÁLOSTMI V ROCE 1945.
- 1707: VPÁDEM UHRŮ KOSTEL UTŘPĚL ZNAČNĚ ŠRODÝ A FARNÍ BUDOVA BYLA ZBOŘENA. FARÁŘ MUČEN A 9 OBECNÍCH ČLENŮ ZAVRAŽDĚNO.
- 1716: PŘIČINĚNÍM FARÁŘE ONOŘEJE VANŠEKA KOSTEL OPATŘEN RLENUČÍM RŮEM A NOVÝMI VARHANAMI. KAZATELNA, KRITELNICE A 24 OŘEVENÝCH LAVIC JSOU TAKÉ Z TĚ DOBY.
- 1733: CELÁ OBEC VYHOŘELA I S FARNÍ BUDOVOU.
- 1780: OŠTRAVĚNA HRBITOVNÍ ZEĚ A HRBITOV PŘEMÍSTĚN OO PROSTORU NYNĚJŠÍ OBECNĚ ŠROLY.
- 1784: DŘEVĚKÝ POŠTAVEC II UMÍRÁČERU NESE TENTO LETOPÓČET.
- 1787: POSTAVENA NOVÁ FARA.
- 1802: FARA BLESKEM ZAPÁLENA. SHOŘELA.
- 1831: V OBCEI VYPUKLA CHOLERA. PŘI NÍŽ ZEMŘELO 160 FARNÍKŮ. OŠ TOHO ROBU SE DATUJE NOVÝ HRBITOV NA ROSTICERÉ ULICI.
- 1892: KOSTEL PŘĚSTAVĚN V NYNĚJŠÍ PODOBU. ZBOŘENO VŠE, MIMO VĚŽ AŽ PO ZVONY, KNĚŽÍSTĚ A SAKRISTII.
- 1945: KOSTEL ZNAČNĚ POŠROZEN PROCHÁZEJÍCÍ FRONTOU, ALE DORLIVOSTÍ FARNÍKŮ UVEDEN OO NYNĚJŠÍ KRÁSY.

DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM PANE!

Sbor dobrovolných hasičů v Lanžhotě

Bakalářská práce – Lanžhot za Protektorátu
Petr Holobrádek

Dobrovolný hasičský sbor Lanžhot byl založen roku 1883 učitelem Matouškem (nebyl rodákem z Lanžhota, ale pocházel z nedaleké obce Hrušky), který se o hasičský sbor snažil zasadit ve své domovské obci, ale místní obyvatelstvo nebylo této myšlence nakloněno. V roce založení

bylo v hasičském sboru přes dvacet členů a postupně jich ještě přibývalo. Během první republiky získali lanžhotští hasiči stříkačku, kterou nechali motorizovat, a neustále se v dovednostech, nutných pro výkon jejich služby, snažili zdokonalovat. Co se akcí a likvidování požárů týče, zá-

sadní byly roky 1929 a 1930. Během nich totiž v Lanžhotě řádil žhář, který měl na svědomí 15 požárů a aby ho dobrovolní hasiči spolu s četnicou stanicí dopadli, museli držet noční hlídky.

Zbrojnice z roku 1883 měla jen místnosti na uskladnění výstroje a garážování techniky (tato zbrojnice – skladiště stojí dodnes v Luční ulici vedle č. p. 573), ale schůze sboru musely probíhat v hostinci na náměstí u kostela (dnes je na jeho místě restaurace Podlužan), a tak se od roku 1935 plánovala v Lanžhotě výstavba zbrojnice nové. V roce 1938 se pak obecní rada Lanžhota usnesla, že

při stavbě nové radnice bude v novostavbě vystavěna i nová hasičská zbrojnice, na kterou hasičský sbor Lanžhot daroval částku 25 000 korun. Důvodem tohoto řešení byla skutečnost, že hasičský sbor neměl nikdy dostatečné finance na výstavbu samostatné zbrojnice.

Na zvyšující se napětí mezi ČSR a Hitlerovým Německem v druhé polovině 30. let reagovaly hasičské sbory častým prováděním různých poplachových cvičení. V roce 1936 pak byla v Lanžhotě založena Civilní protiletecká ochrana (CPO), kterou tvořilo šest odborů: policejní, požární, poplachový, samaritánský, asanační a zastírací. Především díky odboru Civilní protiletecké ochrany se počet dobrovolných hasičů výrazně zvýšil – v roce 1937 má sbor již 205 členů, z toho 15 žen, které byly činné především

v kulturní a samaritánské sféře sboru. Ten pořádal kromě hlídek na společenských akcích, jako byly třeba plesy a hodové slavnosti, také různé vlastivědné přednášky a výlety a v neposlední řadě také divadelní představení (např. hra Nikola Šuhaj, 1935; Hanička z podlesí, Jízdní hlídka, obě 1937; hra Republiko, hlavu hore, 1939). Civilní protiletecká ochrana (CPO) spolupracovala se školní protileteckou ochranou (ŠPO), která byla na obou lanžhotských školách a také s železniční (ŽPO) a dále poštovní protileteckou ochranou (PPO). Během podzimu 1938 byli lanžhotští hasiči, především jejich členská základna, poznamenáni povoláním některých mužů do jednotek Stráže obrany státu (jednot-

ky SOS), kam odešlo vykonávat strážní službu na hranicích 41 obyvatel Lanžhota. Další omezení činnosti pak vyplynulo z odchodu mobilizovaných mužů v zájmové mobilizaci.

Na počátku roku 1940 se na valné hromadě hasičského sboru volilo vedení sboru. Starostou se stal Cyril Bartoš, který byl dosavadním náčelníkem sboru, na jeho místo pak byl zvolen Antonín Ciprys, který byl dříve na postu 2. podnáčelní-

ka. Nově zvolenými podnáčelníky pak byli Pavel Uher a František Petrla. V roce 1940 bylo potřeba na valné hromadě zvolit nové jednatele sboru, protože dosavadní jednatel Josef Rabušic byl poslán na práce do Německa. Na jeho místo nastoupil Josef Bystřický.

Stejně jako došlo ke změnám uniform protektorátního vládního vojska, četnictva

a uniformované policie, byl v únoru roku 1940 vydán Zemskou hasičskou jednotou rozkaz o odstranění odznaků a znaků, připomínající předmnichovskou republiku nejen z uniform hasičských sborů, ale i z jejich předpisů a stanov.

Během okupace se kromě volby jednatele z roku 1940 žádná další volba představenstva nekonala, a tak funkcionáři lanžhotských dobrovolných hasičů zůstali stejní až do voleb, které se konaly až v roce 1946. Roku 1941 byl dostavěn obecní dům, v jehož prostorách se nacházela i nová hasičská zbrojnice. V té ale znovu chyběly prostory na školení a schůzování sboru a taky sociální zařízení. Z těchto důvodů měli příslušníci sboru i nadá-

le svou výstroj u sebe doma a schůze se konaly buďto zase v hostinci na náměstí nebo v zasedací místnosti nového obecního úřadu. V průběhu let 1939-1945 byla činnost sboru omezena na pravidelná školení a výcvik členů. V době žní pak hasiči prováděli požární hlídky. Jakákoli osvětová činnost byla potlačena, veřejná vystoupení a pořádání zábav, kromě jedné v roce 1940, bylo zakázáno. Osvětová činnost sboru byla obnovena až v roce 1946, kdy bylo v Lanžhotě odehráno jedno divadelní představení „Námořníkům sen“ a konal se ples.

Na jaře 1945, když se k obci přiblížila postupující Rudá armáda, byli obyvatelé obce povoláni na zákopové práce; těch se nevyhnuli ani příslušníci sboru. Během bojů o obec bylo zničeno mnoho budov a již první den bojů, 6. dubna, vypukl první požár. Množství požárů a rozsah bojů ovšem zapříčinil, že hasičský sbor nebyl schopen vzniklé požáry likvidovat a jednotka hasičů musela místa zásahů opustit. U ohnisek požárů byla nucena zanechat techniku, jež tak byla v důsledku bojů zničena. Během osvobozování Lanžhota přišli lanžhotští hasiči téměř o celý technický park – kombinovanou čtyřkolovou stříkačku a hadice – ty byly zničeny úplně, a silně byla poškozena i dvoukolová stříkačka. Mezi těžce poškozené domy v Lanžhotě patřila i hasičská zbrojnice se sirénou. Samaritánský odbor CPO Lanžhot byl po dobu bojů (6.–11. dubna 1945) pomocnou silou místního lékaře.

Především díky sboru dobrovolných hasičů Lanžhot (SDH Lanžhot) byli někteří jeho členové uchráněni nasazení na nucené práce v Německu, tři z nich ale nuceným pracím stejně neunikli.

Přívoz vzpomínky

Antonín Javorský, lesník v. v.

Převzato z kulturního zpravodaje Podluží 2001

Mezi Lanžhotem a slovenskou obcí Brodské, dnes hranici České republiky (Moravy) a Slovenska, při mostě přes Moravu je místo, jemuž se od nepaměti říká Přívoz. Název je v celku jistě všem srozumitelný, ale podám bližší vysvětlení.

Dokud v těch místech nespojoval břeh s břehem most, nahrazoval jej přívoz, tedy převozník s velkou pramicí, zvanou též kompa. Převážel oběma směry jak lidi a dobytek, tak i náklad na povozech, tedy i fůry sena. Mechanika nebyla sice složitá, ale podrobný popis není nutný. Zachovaly se i fotografie rumpálu a lana.

V čase, ke kterému se moje vzpomínání vztahuje, bydlel na moravském břehu Moravy (nutno upozornit, že šlo o původní starý tok řečiště, mnohem užší, než jak je tomu dnes po regulaci a napřímení) rod Mikulů. V roce 1880 tam postavil děd Ferdinand Mikula hospodu a v roce 1890 tentýž i hospodu v Brodském. Hospodu na Přívozu předal synu Albinovi. V rybářské knížce se o ní zmiňuje také spisovatel a vášnivý rybář Jiří Mahen a na ryby chodíval s svým dědou

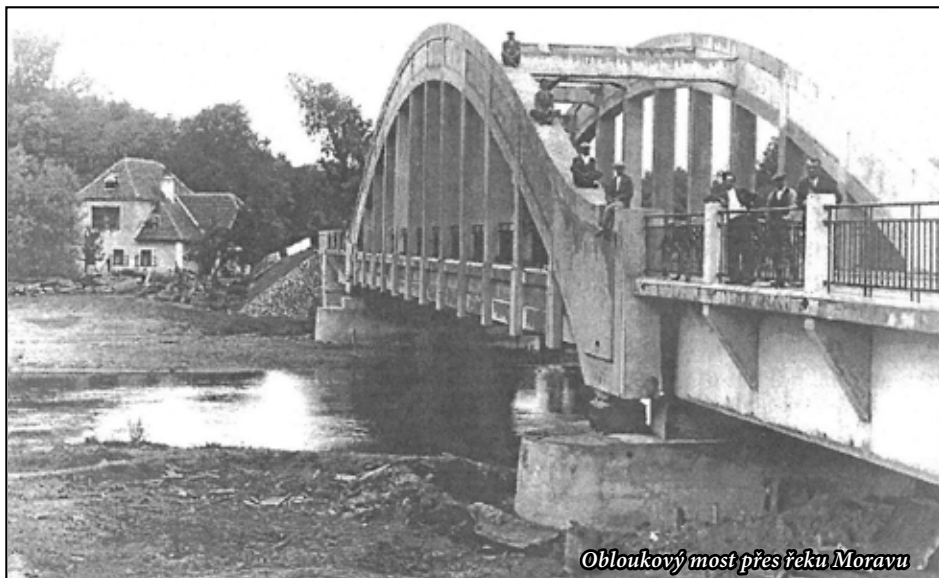
Javorským, tehdy lanžhotským řídícím učitelem.

Převoznickou službu vykonával převozník, který byl občanem z Brodského a bydlel proto v malém domečku na slovenském břehu Moravy. Ale doma trávil málo času, většinou vysedával na protějším moravském břehu v hospodě u Mikuly a lidé ze slovenské strany se ho dovolávali pískáním. Pokud uměli.

Fůry se senem převážel většinou sedlákům ze Smolinského, kterým patřivali louky na moravské straně. Nahoru směrem k hrůdu mívali louky Gbelani, kteří vlastnili na tomto samém převoznickém systému pramice, které pro ně obsluhoval občan z Brodského Ignác Bažant, pytlák to jinak a také stejného ražení rybář. Část lesa v těchto místech vlastnila obec Brodské. Rozkládal se od Přívozu po železniční most přes řeku Moravu. Pytláci z Brodského byli tak fikaní, že zvěř, kterou stříleli v lese Lichtenštejnově, nebo později ve státním, co nejrychleji přetáhli na jejich obecní lesní pozemek a měli vystarané.

Ve vlastnictví Slováků bývaly také pozemky při Moravě k Rakousům. A my jsme zase mívali pozemky na jejich slovenské straně. Jednalo se o les nevelké plochy, jemuž se říkalo Urbáry. Nevím proč. Brodské mívalo taktéž svého vlastního, obecního hajného. Ale vraťme se na Přívoz. Už za časů hospodských Mikulů (Mikulové pocházeli rodem z Lanžhota) hrávali na Přívoze muzikanti (housle, basa, klari-

Obloukový most přes řeku Moravu

net). To dá rozum, že se při nich nejenom pilo, zpívalo a tancovalo, ale tu a tam se strhla pořádná bitka. Jedna z nich, v roce 1918, skončila tragicky, když byl při ní kopálem zabítý voják. Tenkrát tam byli vojáci rozmístěni kvůli ochraně hranic. To bylo tak, že když byla v roce 1918 utvořena první naše republika, tak v Maďarsku vznikla revoluční způsobem republika rad. V rámci bolševického systému. Vzniklo nebezpečí, že Maďaři vniknou k nám. Vždyť až do založení ČSR bylo Slovensko maďarské.

Přívoz s kompou sloužil a nahrazoval neexistující most přes řeku Moravu až do roku 1931-1932, kdy byl přes Moravu vybudován pěkný betonový, obloukový most, ale vydržel pouze do dubna 1945, kdy jej při obranných válečných operacích vyhodili Němci do vzduchu.

Betonový most stavěli jak dělníci ze Slovenska, tak i z Moravy. A snad právě tenkrát odprodali Brodčanští už Mikulovu hospodu na Přívaze jistému hostinskému Bílé-

mu, o kterém více nevím. Po něm a podnes den posledním hospodským na přívaze byl František Hostinský, podnikavý člověk. Na place u hospody, směrem k břehu Moravy, vybudoval dřevěný letohrádek s tanečním parketem, uvnitř v něm pořádal široko daleko pověstné hudebně-taneční zábavy. Muzikanti bývali různí, vedle dechovek stačila někdy jenom skupinka s harmonikou, houslemi a bubnem.

O sobotách, nedělích a ve dnech svátečních býval tento Přívaz místem dostaveníček mladých chlapců a děvčat (ne školáků) jak z blízkého okolí Moravy, tak i ze Slovenska.

Po únoru roku 1948, s nastolením komunistického režimu a se vznikem hraničního pásma, všechno toto zábavně-kulturní dění na Přívaze zaniklo, bylo prostě zakázáno. Ani hospodský už nesměl nalévat. Režim měl strach, že se tam budou scházet různé živly, usilující o ilegální útěk za hranice do Rakous-

ka, lidé, kteří neměli komunismus a komunisty rádi a oni je.

Na Přívoze se nacházela pouze hospoda s čapím hnízdem na stromě nad ní, ale proti ní, z druhé strany silnice, nechali Lichtenštejnii postavit pro své zaměstnance pěknou myslivnu. Byla to opravdu krásná stavba, budova skoro jako zámek. Býval v ní

hajný Snopek, rodák z Podivína. Je pohřben v Charvátské Nové Vsi. Posledním hajným na této hájence usazeným býval Antonín Štvrtecký. Při válečných událostech v dubnu 1945 vypálili tuto hájenku ruští vojáci.

Novou, podnes existující postavil stavitel Bohuslav Procházka z Lanžhota, jako vlastně dvojhájenku. Jedním z prvních jejích obyvatelů byl hajný A. Štvrtecký, pak následovali Mikula, Létal, Jan Kapusta, také já jsem tam nějaký čas hajníkoval, též Mirek Uher, Jenda Mráz a Franta Němec.

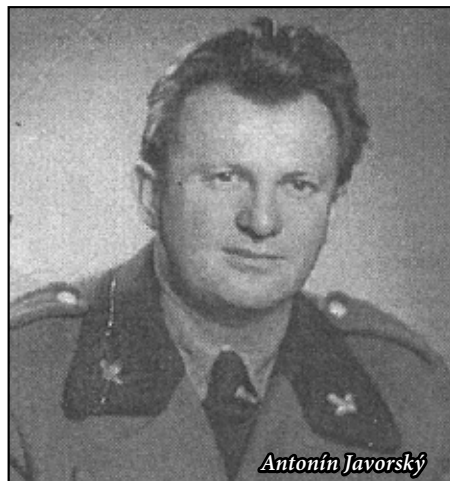
Jan Kapusta se musel z hájenky u Přívozu vystěhovat proto, že z jeho rodiny kdosi emigroval na Západ. Hájenku musel opustit během jednoho dne. Šupem. Sloužil potom na Hodonínsku na Červených domcích až do důchodu. Já jsem, bohužel, následoval jeho příkladu v roce 1958, kdy jsem obdržel befel taktéž „z treštu“ se vystěhovat, neboť už spadala do hraničního pásma, ve kterém jsem byl považován za osobu nespolehlivou. Usadil jsem se na hájence ve Tvrdonicích.

Když se stavěl přes Moravu most, tak při utužování terénu cesty používali válec o výšce 180 cm, tedy skoro dva metry. Válec ta-

haly tři páry koní. Na prvním páru na koni seděl jeden muž, otec Oldy Papánka z Brodského, na druhém Janíček Uher Uhřík a na třetím Matěj Beneš, oba z Lanžhota. Všichni jsou s koňmi i válcem vyfoceni.

Podklady pro toto vzpomínání jsem získal u paní Elzy, dcery Albína Mikuly a od Oldy Papánka z Brodského. Mikula byl jeho strýc. Další o přívoze vím od Mirka Uhra, kde bydlel on a jejich rodina – na Hrůdě.)

Antonín Javorský

Bařina - vzpomínky na dětství II.

Ludmila Darmovzalová

Po přečtení stejnojmenného článku, který byl zveřejněn v minulém zpravodaji, bych ráda vzpomínky autorky trochu doplnila a rozšířila. K místu, které popisuje, mám totiž stejně jako ona velmi osobitý vztah. Jedná se o drážní dvojdomek na samotě postavený pod náspem u železniční trati za Lanžhotem směrem k Břeclavi. V jeho levé části po válce žila autorkou vzpomínaná rodina Bartošových a ve druhé pak rodina Paulíkových. Můj stařeček Eduard Paulík pocházel z lanžhotské kovářské rodiny a byl žádaným řezníkem při domácích zabíjačkách, kterých v zimním období zvládal i tři za den. Jeho velkým koníčkem bylo rybaření, kdy používal mimo udiček i čereny. Sítě pro něj, ale i další rybáře, uměl plést jeho soused Bartoš. Oba se sem nastěhovali se

svými manželkami a dětmi těsně po válce. Jako zaměstnancům drah jim tady bylo pronajato bydlení po ztrátě rodinných domků při bombardování Lanžhota. Ve vzájemném přátelském soužití zde pak bydleli téměř třicet let. Svým způsobem obě rodiny k sobě neodmyslitelně patřily, společaly se na sebe, spoustu věcí řešily společně a vzájemně si vypomáhaly. Jinak to, již vzhledem k vzdálené poloze od nejbližších stavení, ani nešlo. V obou postupně vyrůstalo několik dětí. Když pak časem přibývali jejich partneři a potomci, často se zde navštěvovali nebo i nějakou dobu bydleli. Mladší generace dokázala volný čas v každém ročním období společně využít k nepřeberným hrám a většinou si vystačili sami, protože to bylo k ostatním kamarádům do Lanžhota daleko. Roli zde

Jarmila Paulíková s vnučkou Květoslavou a Anastázie Bartošová s vnučkou Broňkou

nehrály ani větší věkové rozdíly. Klidné a krásné okolí uprostřed přírody přímo lákalo ke spoustě různých dobrodružných her, které již dnešní mládeži nic neříkají. Vůbec pak nevadila ani nějaká ta modřina nebo odřené koleno. Právě prostředí a velmi hezké vztahy mezi oběma rodinami mě lákaly trávit tam co nejvíc volného času. I když domek byl velmi skromný, vždy v něm i v jeho okolí všechno zářilo útulností a čistotou. Popisování vzpomínek a veselých i vážných příhod by asi zabralo půl zpravodaje. Ta doba měla něco do sebe a už se nikdy nevrátí. Za všechny vzpomenu jednu úsměvnou historku z vyprávění stařečka Paulíka. Na odstavné koleji kousek od domku stál těsně po osvobození Lanžhota vojenský vagon naložený bramborami. Stařeček požádal ruského

vojáka, který tam hlídal, jestli si jich pár nemůže nabrat. On mu ochotně pootevřel dveře vagonu a v mžiku stáli oba po pás v bramborách. Ani nevím, jak dlouho to pak uklízel, ale určitě s nimi pak podělil sousedy i celou rodinu. Občas se s vnuky při procházce do těch míst podívám, ale jediným orientačním bodem zde je pouze stará studna na bývalém dvorku, kterou společně používaly obě rodiny. Domek je již řadu let zbořený a prostor, kde se nacházel, je zarostlý vysokou trávou a keři. Na závěr nezbyvá než souhlasit s autorkou původního článku, že na „bařině“ bývalo dobře a veselo. Zůstaly už jen vzpomínky a pár starých fotografií. Nejdůležitější je ale, že za léta získané přátelské vztahy obou rodin se dochovaly napříč několika generacemi doposud.

**Rozálce Zimová-Barošová
s Ludmilou Darmovzalovou - Černou**

Eduard Paulík

Vzpomínka na Jaroslava Holého, vedoucího Polesí Lanžhot

*Antonín Hostina, předseda spolku Soutok
Lanžhot, z. s.*

Dne 30. ledna 2021 jsme u příležitosti nedožitých 90 let vzpomněli na našeho nejdéle sloužícího lesníka a fořta Jaroslava Holého. Jaroslav Holý se narodil 30. 1. 1931 v obci Horní Pole, okres Jindřichův Hradec. Z Čížova, kde vykonával službu lesníka, se v létě roku 1971 přestěhoval se svou rodinou do Lanžhota.

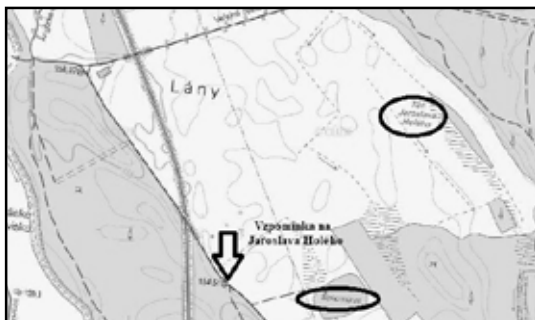
Pan Holý věnoval celý život své lásce – lesu na Soutoku. Spolu se svými lesníky se staral o každou píď lesa tak, aby jej v co nejlepší kondici mohl předat svým nástupcům, kteří v jeho bohulibém díle pokračovali a pokračují.

Spolek Soutok, z. s. (dále jen Spolek), zareagoval na žádost Petra, syna Jaroslava Holého, vybudovat důstojnou vzpomínku na tatínka. Předseda Spolku po krátké konzultaci s Jiřím Netíkem (bývalý fořt) vybrali místo pro pomníček, které Jaroslav Holý miloval a kde po něm lesníci pojmenovali vodní tůň. Členové Spolku za podpory Petra a vedení Polesí Soutok vybudovali pomníček jako vzpomínku na obětavého člověka a lesníka.

Z důvodu protiepidemických opatření covid-19 se termín odhalení pomníčku odsouval až na 1. května 2021. Termín odhalení nebyl na žádost rodiny zveřejněn. Účastníci při dobrém pohárku za vzpomínali na Jaroslava a další lesníky,

kteří již nejsou mezi námi, ale jejich pozitivní stopa v lese na soutoku řek zůstává natrvalo.

Za všechny přítomné: Přestože se můžeme setkávat s různými názory na budování pomníčků, jsme přesvědčeni, že vzpomínkové pomníčky na naše lesníky mají velký význam. Vypovídají o tom, komu vdčíme za překrásnou část našeho katastru, který je celoročně navštěvován milovníky čisté přírody. Čest památce našich lesníkům.

Na půl cesty mezi Lány a Doubravkou

*I samotný kámen má historii
spojenou se Soutokem*

Zleva: J. Netík, J. Stehlík, A. Hostina, T. Kuřitka, M. Máčala, L. Králík, F. Škápík, V. Moučka, P. Holý, S. Cibulka.

Malování bylo jejích životní láskou

Marie Petřlová

*Umění se zrodilo
z vnímání a pozorování
přírody.*

M. T. Cicero

Jak ten čas letí. 30. 3. 2021 uplynulo neskutečných 110 let od narození maléřečky Marie Ciprysové. Byla první, která nahradila výšivkový ornament na mašlích malbou. Ve své době patřila k nejaktivnějším malířkám. Měla cit pro jemnost, barvy a složení ornamentu. Vytvořila si vzorníky vlastní, ale většinou malovala z hlavy a předlohy půjčovala jiným ženám. Říkávala, že maluje „lanžhotskou malbu“, která představuje stále stejný ornament, ale s novými odlišnými vzory.

Ornamenty zdobila porcelánové talíře, keramiku, mašle, kapesníčky, dřevěné poličky, kraslice a žudra. Anna Švirgová si od ní osvojila malování žuder a spolu jich několik vymalovaly v Lanžhotě i okolních obcích. Byla také autorkou žudra na domě č. 155 (dnešní muzeum). Tehdejší majitelka Božena Třetinová každoročně obnovovala barvu na předkresleném vzoru. S radostí malovala štóly a antipendia do našeho kostela. Cít pro jemnost a krásu se projevoval na mašlích a šátcích s květinovými motivy. Každá konvalinka, pomněnka, sedmikráska nebo růžička vypadala jako živá. Její tvůrčí práce skončila dnem 9. 7. 1951, kdy byla zatčena, uvězněna a odsouzena na 12 let. Později jí byl trest snižen na 9 let. Tuto smutnou kapitolu jejího života, **vyšetřovací vazbu, týrání, ponižování, hladovění a utrpení v korekci** zvěčnila J. A. Mazalová Zemanová ve Sborníku Břec-lavsko plus. Tato učitelka byla sama vězněna a její manžel profesor na břec-lavském gymnáziu Vladimír Mazal vyslal studenty

k politickým vězňům, aby sepsali jejich příběhy. Příběh Marie Ciprysové pod názvem „Mříže ducha neuvězní“ popisuje Linka Peřinová v roce 1995. Nikdo není nenahraditelný a v nepřítomnosti paní Marie byly v Lanžhotě další skromné a šikovné ženy, které obohatily naši generaci o krásné krojové mašle a šátky. Božena Hostinová (1910) malovala květinové vzory, které si sama vymýšlela nebo čerpala náměty z pohlednic. Šikovné ruce Ludmily Bartošové (1928) dovedly vdechnout život květům a také vytvořit ornament.

V době své nemoci začala své dovednosti předávat Ludmile Ciprysové, která úspěšně pokračovala v jejím díle. Po návratu z vězení paní Ciprysové to byla Anastázie Maděříčová, která jí dávala cenné rady ohledně barev. Také ráda

malovala z ruky, ať už to byl ornament nebo kvítko. Nikoho neodmítla, ochotně zdobila pro TJ Sokol znaky a vlaječky a pro MNV kapesníčky a dárkové předměty. V té době bylo také v módě malování svatebních oznámení a obrazů k jubileu. V pouhých 55 letech těžká nemoc ukončila její tvůrčí život. Zanechala po sobě celou řadu hodnotného

díla, do něhož vkládala celé své srdce. Všechny tyto malérečky, které s láskou zkrášlovaly naše kroje svým uměním za našeho mládí, si zaslouží vzpomínku a neskonalou vděčnost za zachovávání tradic. Díky patří také těm, které v jejich odkazu pokračují.

Zdroj: Lanžhot příroda a dějiny

V dětství bývaly prázdninové dny delší

Vlasta Blažková

S přicházejícím koncem školního roku jsme se už nemohli dočkat prázdnin. Sotva začaly, většinu času jsme trávili na ulici s kamarády. Kolik to bylo od rána do večera her! Na schovávanou, Na hodiny, Na sochy, Na krvavého stařečka, Deset lepek a další míčové hry. V dětství asi byly prázdninové dny o hodně delší, než ty naše dnešní duchodové.

S děvčaty jsme vylezly po žebříku na hůru (půdu) a hrály si s panenkami. Šly pro ně oblečení, strojily do šateček. Tam nás aspoň nerušili kluci. Ti měli úplně jiné starosti. Prověřovali v cizích zahradách ovocné stromy a zjišťovali, co kde dozrává. Někdy ty jejich průzkumy končily výpraskem. Museli jsme také všichni pomáhat na poli, doma mamince při vaření – škrabali brambory, umývali nádobí, skládali naštípané dřevo a prováděli ostatní domácí práce. Na poli při žních jsme sbírali klásky a rovnali povřísla. Na Trávníkách jsme pásli húsata - u rybníka se jim dobře dařilo a nám též. Mohli jsme se při tom vykoupat. Koupávali jsme se i v Kyjovce, kde tenkrát

POZOR, FOTÍME SE!

Dobová prázdninová fotografie prozrazuje oblečení dětí z r. 1944. Co by si asi oblékly ty dnešní?

tekla čistá voda. Moře jsme neznali, ale z dětství máme moře pěkných zážitků.

K nejlepším patří prázdniny strávené u tetičky a strýce na hájence. Tam náš strýc sloužil jako lesník u hraběte Strachwitze. Bylo mi deset let, mladší sestře Věrušce osm a samy jsme si troufaly cestovat vlakem. Nebylo to jednoduché. Musely jsme dvakrát přestupovat. Otec nám nakreslil plánek, abychom neza-bloudily. Nejhorší to bylo v Hulíně, kde se přecházelo na jiné nástupiště na druhé straně budovy. Raději jsme si vše ověřily u ochotné průvodčí. Zbytek cesty – posledních pět kilometrů jsme absolvovaly pěšky i s kufíky s oblečením.

Vesele do školy

Vlasta Blažková

Zatoulaná školačka

První den školního roku rozsazuje paní učitelka žáky. „Každý si může sednout s kamarádem, až zítra vás posadím podle velikosti a potřeby.“ Nastávající den jsou při zvonění všechny děti ve třídě, jen ve druhé lavici sedí místo dvou tři, vystrkují spolužačku a žalují: „Pani učitelko, táto děvčička tady včera neseděla.“ A najednou mezi dveřmi volá paní učitelka Uhrová z vedlejší třídy: „Nemáte tam náhodou jednu školačku navíc?“

Dobrá rada nad zlato

Paní učitelka poučuje prváky: „Už jste školáci, a když budete potřebovat jít na záchod, neříkejte vyčurat, ale zeptáte

Hájenka byla na pokraji lesa. Denně jsme si tam hrály s dětmi, které za námi přicházely z nedaleké vesničky Milovice. S tetou jsme chodily na maliny a ostružiny, pracovaly na zahradě a pomáhaly při vaření. Strýc nás občas vzal na posed k pozorování zvěře. Pobyt na hájence jsme zakončili společným výletem do Kudlovské doliny. Další den si pro nás přijeli rodiče.

Tetička ani strýc už nežijí, ale vzpomínky na ně a krásné prázdniny zůstávají.

se, jestli můžete jít na malou stranu.“ Za chvíli vyskočí žák ve čtvrté lavici a ptá se: „Paní učitelko, možu sa jít vyčurat na malou stranu?“

Poznatky z exkurze

Při exkurzi v antropologickém muzeu chtěla paní učitelka zdůraznit mohutnost pravěkého mamuta. Pro porovnání se postavila vedle vysoké nohy zvířete. Ve škole při zjišťování vědomostí z exkurze jeden žák napsal: „Nejvíc se mi líbil mamut, který měl nohu jak naša paní učitelka Blažková.“

Hlavní jarní termín úklidů je za námi. Uklízet svět však můžete celoročně!

*Tisková zpráva Českého svazu ochránců
přírody (Praha, 27. 4. 2021)*

Dobrovolníci kampaně Uklidme svět mají za sebou hlavní jarní termín úklidů, který byl letos spojen se Dnem Země. Český svaz ochránců přírody, který kampaň koordinuje, už může hlásit první čísla. Jarních úklidových akcí bylo dosud zaregistrováno 320, z nichž se většina již uskutečnila. Úklidů se účastnilo i v současné komplikované době úžasných více než 10 000 dobrovolníků, kteří dosud nahlásili více než 70 tun uklizeného odpadu.

Do akce se zapojily také školy – od těch mateřských až po střední – pro něž byla i příležitostí, jak dostat děti ven, z lavic a od počítačů. Učitelé mohou uklízení vhodně zapojit do výuky a přidat i další témata, například jak můžeme odpadům předcházet. Motivací mnoha z nich je lety prověřený a fungující výchovný efekt, který úklid v praxi na děti má, a pomoci jim mohla i nabídka doprovodných aktivit.

„Tuto akci jsme zařadili do týdenního projektu „Chráníme přírodu a Den Země“. Ani nepříznivé počasí naše děti neodradilo. S nadšením a velkým odhodláním se vydaly pomoci přírodě od odpadků. Nasbírané množství odpadků bylo pro děti překvapivé. Byly na sebe hrdé, že mohly i tímto drobným činem přírodě pomoci,“ napsali například ze školy v Sibříně.

Jarní sezóna kampaně Uklidme svět, ale ještě nekončí. Některé větší akce dosud

probíhají, jako například „Uklidme Orlik“, která končí 2. května – viz na webu zde: <https://www.mapotic.com/jarni-uklid-orlicke-prehrady>. Individuálně uklízet mohou navíc dobrovolníci při jakékoli vhodné příležitosti a mohou se také zúčastnit i soutěží.

„Budeme rádi, když v úklidech lidé nepoleví a budou s námi uklízet po celý rok. Uklízet lze i na výletech, stačí si do batůžku připravit menší pytel a mohou si zlepšit náladu tím, že po nějakém bezohledném turistovi odpadky seberou,“ říká Veronika Andrlová, koordinátorka kampaně a prosí, aby lidé své úklidy registrovali a sdíleli s ochránci fotodokumentací akcí. Pomohou tím totiž motivovat další lidi. „V letošním roce jsme v kampani zatím cílili především na úklidy individuální, ale věříme, že při podzimním úklidovém termínu budou možné i hromadnější akce, na něž jsou účastníci z uplynulých let zvyklí,“ dodává Andrlová a doplňuje, že potřebné informace k akcím naleznou zájemci na webu www.uklidmesvet.cz

Uklidme svět je kampaň, v jejímž rámci organizují skupinky dobrovolníků úklid svého okolí od odpadků. Účastníci zároveň posilují svůj vztah k přírodě a prostředí.

dí ve svém okolí. V České republice kampaní Uklidme svět koordinuje Český svaz ochránců přírody již od roku 1993.

Kontakt: Veronika Andrlová,
tel.: 773 198 015, info@csop.cz

Uklidme svět v roce 2021 podpořili: Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha, ALPINE PRO, DPD CZ, DB Schenker a EKO-KOM.

Uklid'me Česko, uklid'me Lanžhot!

Martina Kužmová

Akce Uklidme Lanžhot pro letošní rok nedávno skončila a zde je konečná rekapitulace. Jsem moc ráda, že se zapojilo přes 30 rodin a také spousta jednotlivců. Ze 130 dobrovolníků bylo 70 dětí 😊. Vybíralo se 270 pytlů odpadu, což je asi 3 500 kg. Společně jsme tedy uklidili a vyčistili několik částí obce a také blízké okolí Lanžhota. Když jsem po akci psala poděkování na Facebook, tak jsem psala, že výsledek je znát, obec prokoukla a záleží jen na nás, jak dlouho nám to vydrží. Po měsíci od akce je bohužel vidět, že moc dlouho nám to nevydrželo. Na některá místa se už zase vrátil nepořádek, který jsme nedávno společně uklidili. Tak si říkám: Má cenu to vlastně uklízet? Proč si nevážíme svého okolí a společného prostoru? Na druhou otázku odpovědět nedovedu, ale na tu první ano.

Ano, má to smysl, a to poměrně velký. Nikdo už zřejmě nic nenadělá s těmi, kteří nemají problém odvézt pytle s opa-

dem či pneumatiky z aut do lesa, že někdo při jízdě autem odhodí krabici od právě doježené pizzy nebo plechovku od vypitého ledového čaje. V čem já nejvíc vidím smysl této a podobných akcí, je hlavně to, že ukazujeme především dětem, že „petky“ a odpadky na kraji lesních cest, křesla u silnice, pneumatiky v potoce, naplavený nepořádek u spadáných stromů není něco, na co by si měly zvyknout a brát to jako součást krajiny. Ale brát to jako náš společný prostor, o který je potřeba se postarat, abychom se tu cítili dobře a uvědomit si, jakou hodnotu pro nás příroda má.

Vím, že je pořád co uklízet a že je to nikdy nekončící proces, ale i tak mám radost, že na spoustě míst toto úsilí jde vidět a procházky jsou určitě mnohem příjemnější. Jak už jsem psala na začátku, akce „Ukličme Lanžhot“ se zúčastnilo více jak 130 dobrovolníků. Děkuji všem, co se zapojili do přípravy či samotného úklidu. Zvláštní poděkování patří Janě Malé, Ondrovi Topolanskému, zástupcům Města Lanžhot, členům SDH Lanžhot, početnému zastoupení skautů z oddílu Bantuové a mladým fotbalistům.

Děkuji a uklízejme minimálně po sobě, má to smysl ☺

Když je doba zlá...

František Uher

Když je doba zlá, měl by se člověk alespoň v myšlenkách vracet do časů pohody, mládí, radosti a znovu si prožít tzv. kino svého života. Nevím jak vy, milí čtenáři, ale já to činím s přibývajícím věkem čím dál častěji a rád. A věřte nevěřte, muzikantské sny jsou obzvlášť barevné. První podání ruky s kapelníkem Moravanky, Janem Slabákem, kdy jsem se doslova celý chvěl a trémou zapomněl vlastní jméno, či setkání se spisovatelem, malířem a vypravěčskou legendou Zdeňkem Galuškou, jenž mně psal první scénáře a připravoval na profesi lidového vypravěče. A těch herců, zpěváků a umělců všeho druhu, na to se opravdu nedá zapomenout. Několikrát jsem měl tu čest „pobejt“ ve společnosti Vladimíra Menšíka, který nás mladé zpěváky častokrát vítal s písní Lanžhočané pyšní, přeco ste k nám přišli. Panečku,

jak se mi trásla ruka, když jsem mu zapaloval jeho, doktory zakázanou, oblíbenou cigaretu. Skvělá Jiřinka Bohdalová po jednom takovém společném vystoupení u nás na Podluží přijala pozvání k nám domů a značně tím překvapila moji maminku, její velkou obdivovatelku. Podepsanou knížku Jiřinčiných kuchařských receptů máme dodnes na čestném místě v naší knihovně. Setkání s našimi pěveckými hvězdami, to je další významná kapitola mého hudebního života. Zábavné povídání s Karlem Zichem, zakončené společně zazpívanou lidovkou Za tú horú, udělalo radost mnoha tisícерému publiku na výstavě Zahrada Čech v Litoměřicích. Nezapomenutelná spolupráce s Mistrem Karlem Gottem byla zcela jistě jedním z vrcholů mé kariéry. Není snad potřeba připomínat Karlovu lidskost, absolutní profesionalitu a udivující skromnost, se kterou přistupoval nejenom k obecenstvu,

ale taktéž ke každému z nás, co jsme měli příležitost stát s ním na jednom podiu. Vzpomínám často a rád. Sám jsem si zvolil komediální způsob života a jsem za to osudu vděčný. A proto držíme si společně palce, aby časy budoucí byly pro všechny z nás už jenom plné radosti, zdraví a lásky.

Zdroj: časopis Dechovky

TJ Sokol Lanžhot

Dobrý den, vážené čtenářky a vážení čtenáři lanžhotského zpravodaje, dovoluji mi se s vámi podělit o informace o chodu a fungování TJ Sokol Lanžhot. Zatím jsme s vámi nemluvili o naší činnosti, a to chceme změnit a pravidelně vás informovat o tom, co děláme, jaké máme plány, co bychom chtěli, jaké jsou naše vize a co všechno chceme přinést do města Lanžhot, aby bylo lepším místem k žití.

Začnu tím, jak fungujeme. Součástí TJ Sokol Lanžhot je 9 oddílů – basketbal, fotbal, florbal, stolní tenis, tenis, silový trojboj, šachy, ASPV (Asociace sportu pro všechny), atletika. TJ Sokol Lanžhot

vede dle stanov výbor, ve kterém jsou dva zástupci oddílu fotbalu a po jednom zástupci basketbalu, florbalu, silového trojboje, stolního

tenisu a tenisu. Scházíme se jedenkrát za 14 dnů. Vytváříme podmínky nejen pro fungování jednotlivých oddílů, ale i pro zajištění chodu našeho majetku v areálu Na Šlajsi, tenisových kurtech a v posilovně. Také spravujeme majetek města, který máme v nájmu na Sokolském a na hřišti na Pastvisku.

Jaké jsou naše záměry v současné době a jaké máme plány do budoucna?

V první řadě řešíme, co s naším majetkem Na Šlajsi. Co s ubytovnami a areálem v jejich okolí, včetně restaurace. Co s tím? Je to areál s velkými možnostmi k rozvoji, ale taky areál vybudovaný v 80. letech minulého století. Kdo z vás navštívil toto místo v posledních letech, určitě mi dá za pravdu, že je řádně spravovaný díky správcové Libě Lucové. Dělá, co může, a vydatně jí pomáhají zaměstnanci naší chráněné dílny. Využili covidové pauzy a vymalovali pokoje, provedli opravu sociálního vybavení, vybavili kuchyňky novými kuchyňskými linkami a připravili se na rozjezd sezony. Osobně jsem viděl a musím říct, velký dík všem, kdo se na zvelebení tohoto areálu podílejí. Ale je tady pořád velké ale. Odpovídá areál požadavkům 21. století a tomu, co požadují turisté, návštěvníci v dnešní zhyčkané době?

Co očekává dnešní zákazník? Společně koupelny a WC, pokoje bez sociálního vybavení? Asi ne. Co s tím? Vybudovat nové a lepší. Jednoduché říct, ještě jednodušší napsat, ale nic nám to nedá. Co dál?

A jsme u toho, peníze. Velmi skromné odhady říkají, že oprava a přebudování jedné budovy vyjde na 15 milionů korun. Máme je my, Sokol? Vždyť všechny peníze, které máme, vydáme za sportovní činnosti. Ubytovny si dneska vydělají tak na vlastní provoz, pořád ubytováváme pracovníky okolních firem a sportovce. Kde nic není, ani čert nebere. Najdeme silného investora, někoho, kdo peníze má a bude ochotný je do areálu vložit a zajistit jeho další rozvoj? Cizí nebo vlastní? Areál musí, dle našeho názoru, zůstat v našem městě, a proto je to vcelku jednoduché,

převědeme tento majetek na město. Bylo to těžké rozhodnutí, ale dle mého názoru jediné možné. Je pryč doba svépomoci a brigád, nedá se nic dělat. Celý areál Na Šlajsi včetně fotbalového hřiště a pozemků darujeme městu Lanžhot. Konference TJ Sokol Lanžhot tento záměr odsouhlasila a dneska jsme před podpisem darovací smlouvy, nájemní smlouvy a memoranda o zajištění rozvoje sportu v městě Lanžhot. Čas bude naším soudcem, ale jsem přesvědčený, že se dožiji nového areálu Na Šlajsi, odpovídajícímu městu Lanžhot a 21. století.

Máme na štěstí ve svých řadách lidi typu Borise Didova, Jendy Hekla a Vladimíra Barkociho, kteří mají nápady, představy a jasno v tom, kam jednotlivá sportoviště vést.

Začnu u Jendy. Kdo z vás chodí na tenisové kurty, případně na procházky na Sokolské, tak mi dá za pravdu, že areál tenisových kurtů, je naší chloubou. Je to i vidět na množství dětí, které se tenisu věnují a na jejich výsledcích, které určitě čtete na info kanále Lanžhota nebo na kabelové TV. Toto bereme dneska jako standard. Jak takto vysoký standard dál rozvíjet a zároveň umožnit tenistům celoroční provoz? Dovolte mi jednu poznámku. Neustále řešíme obsazenost haly u školy. Pořád se dohadujeme, kdo se s dětmi do haly dostane a kdo ne. Uvolníme halu tím, že jeden oddíl z haly dostaneme pryč a jsme u toho. Který to bude oddíl? Tenis. Proč tenis? Seženeme dotace a koupíme nafukovací halu na zastřešení dvou tenisových kurtů. Jednoduché, ale nejsme majiteli pozemků, tím je město Lanžhot. Proto jednáme s městem a pevně věřím, že zodpovíme všechny otázky k jejich spokojenosti

a v plné režii Sokola tuto akci provedeme. Když nám město finančně pomůže super, když ne, snad seženeme dotace a akci zrealizujeme. Budu vás informovat, jak celá tato akce probíhá a jak jsme daleko s realizací.

O rozvoj silového trojboje se mezi jinými stará Vladimír. Členové tohoto oddílu přišli s představou, jak vylepšit vnitřní prostory posilovny. Co půjde si provedeme sami s pomocí členů oddílu silového trojboje, kteří vybudují nové šatny a nové sociální zázemí a zároveň rozšíří současné prostory pro posilování žen i mužů.

Na konec jsem si nechal Borise. To je dar mít takového člověka mezi námi, který má jasné představy, vize, sny. Přejde s nápadem, uděláme on-line běh Rozhýbejme Lanžhot. Vymyslí, vybere a otestuje vhodnou „apku“, pomocí které se sen stane skutečností, a ještě se mu podaří přesvědčit město k spoluúčasti. Pomůžeme mu v realizaci, my výbor TJ tím, že mu uvolníme peníze na odměny pro nejlepší účastníky ve výši 25 500 Kč a nic víc nepotřebuje. Vyhodnocení akce proběhlo 28. 4. 2021 na hřišti Na Šlajsi. U této příležitosti vyzvednu ještě jedno jméno, a to knihovnice Jitka Petrlová, která se starala o vtipnou prezentaci této akce na sociální síti.

Naše další aktivity ve spolupráci s městem Lanžhot:

PASTVISKO

V letošním roce bude dokončeno zavlažování travnaté plochy a měl by se vyřídit územní souhlas na LED osvětlení, které by mohlo být realizováno v příštím roce. V současnosti se vyrábí nové střídačky, nové hliníkové branky 2 x 3 m, plánujeme odkopat a izolovat budovu kabin, vytvořit

drenážní jámu. Dále bychom chtěli provést rekonstrukci obou tribun a umístit na ně plastové sedačky. Dalším důležitým prvkem je vybudovat veřejné záchody, které jsou velmi důležité jak pro mistrovská utkání, tak na běžný chod areálu, který je neustále zpřístupněn veřejnosti. Výměna stávajícího betonového plotu a brány při vstupu do areálu a celý plot posunout dovnitř tak, aby vznikl prostor pro šikmé státní před areálem. Dále bychom chtěli vyměnit starý plot od Caje a podél něj vysadit stromy, jak tomu bylo v minulosti – ovšem použít vhodnější typ dřeviny. Vytvořit přístřešek pro tréninkové vybavení – skládací branky, odrazovou síť, lakrosové branky, branky na přeskakování atd. Nesmíme zapomenout na zprovoznění rozhlasu a vytvoření zázemí na malé posezení v prostoru bývalých záchodů na nějaké opékání při konání různých turnajů, ať už fotbalových nebo lakrosových.

SOKOLSKÉ

Na začátku tohoto roku předal výbor TJ Sokol městu Lanžhot vypracovaný projekt na možné doplnění areálu vhodnými sportovními prvky. Celý návrh je vypracován tak, aby bylo možné areál využívat i na ostatní kulturní a sportovní akce. Zároveň bylo záměrem, aby zde bylo místo pro každý sportovní oddíl TJ Sokol Lanžhot a vše bylo veřejně dostupné pro všechny návštěvníky areálu zdarma. Také zde byla ponechána volná travnatá plocha pro školku a akce na tomto prostoru. Nemusí se tak využívat školní hřiště, řešit neustále jeho otevření, a proto hřiště může být využíváno pouze ke školním účelům. Současně může tyto sportovní prvky využívat ke svým aktivitám místní

školka, škola i široká sportovní veřejnost. V letošním roce bude z našeho návrhu realizováno tenisové a basketbalové hřiště, obě budou umístěna na hlavní ploše. Dále bude pořízen stůl na stolní tenis a bude vyznačena inline dráha se vzdálenostmi. Hlavní plocha bude ještě doplněna o florbalové branky. Dále bylo v našem návrhu pořízení ledové plochy 20 x 40 m, vybudování pumptracku nebo skateparku v zadní části travnaté plochy areálu, umístění Taqball stolu, doplnění areálu případně o parkourové, fitness a workout prvky.

Nesmíme zapomenout ani na ty nejmenší, pro ně byla navržena kreslená pohybová dráha na zemi, což si my starší pamatujeme, když se skákal panák.

Všechny akce týkající se Pastvicka a Sokolského jsou realizovány za vydatné podpory města Lanžhot, za což velmi děkujeme. Těším se, že v příštích číslech lanžhotského zpravodaje Vás budeme moci informovat o tom, co se nám již podařilo uskutečnit a na čem dál pracujeme.

*Martin Drobík,
předseda TJ Sokol Lanžhot, z.s.*

Promění tenisté proti covidu mečbol?

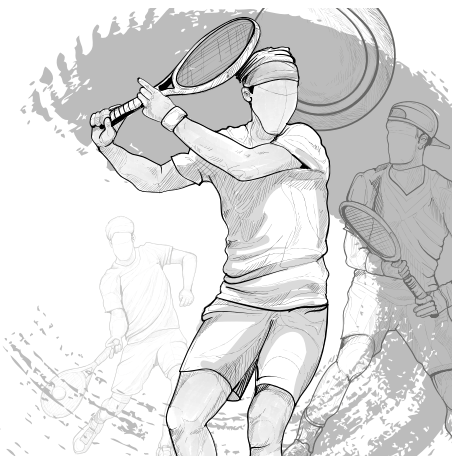
Radek Janík

Tenisový oddíl Sokol Lanžhot už zase ožívá ve své sportovní činnosti a očekává rozvolnění po nucené covidové pauze. Ztracený loňský ročník určitě nepřidal na výkonnosti našich zástupců, ale s podobným problémem se potýkala celá republika. Nic méně Český tenisový svaz nelení a rozepsal své soutěže na letošní ročník v plné síle. V době tvoření tohoto textu ještě nebylo jasno, zda k začátku soutěže skutečně dojde. Tenisový oddíl proto utvořil soupisky a přihlášky do všech kategorií, ve kterých mu to umožňuje počet aktivních hráčů. V nelehké době se podařilo dát dohromady celý areál i s úpravami dvorců.

Lanžhot přihlásil do soutěže dohromady pět družstev. Dospělí budou bojovat ve druhé nejvyšší soutěži Jihomoravského kraje, tedy v I. třídě. Dorostenci nastoupí v III. třídě, stejně jako starší žactvo. O stupínek výše, tedy v II. třídě odehrají svá utkání mladší žáci. A nezapomněli jsme

ani na ty nejmenší. Ti změří síly v turnajové hraném pavouku Baby tenisu.

Víc než jen oddíl

Zajíc (Jana Malá)

Historie lanžhotského skautingu je ne skutečně poutavá a sahá hluboko do minulosti. Já se nechci vracet k počátkům skautu u nás – na toto vzpomínání jsou v Lanžhotě jistě povolanejší. Chtěla bych zavzpomínat na dobu mých skautských začátků. Třeba můj článek ožví vzpomínky i u starších skautů, než jsem já, a budou se chtít o tyto vzpomínky s ostatními podělit. Budu se na takový článek těšit!

Psal se rok **1992** a začátkem školního roku vznikl **2. lanžhotský oddíl světlušek**. U zrodu byly tehdy tři vedoucí: Chico (Denisa Petřlová), Pipi (Renata Bartošová) a Wikoška (Lenka Horáková). Oporou a rádcem jim byl jejich bývalý vedoucí Kapet (Jan Petrla), který byl jedním z nejaktivnějších členů místního skautského střediska v druhé polovině 20. století a kdykoliv to doba dovolila, podílel se na

obnovování skautingu v Lanžhotě. Členky (byl to výhradně dívčí oddíl) se neustále měnily a bylo nás často až ke třiceti. Náš první půlrok byl velmi rozpačitý, protože vedení nevědělo, co si počít s takovým houfem dětí. A tak se obvykle na schůzkách v rozpadlé klubovně za hřbitovem hrály pouze hry. Jen zřídkakdy jsme vyrazily na větší výpravu. Koncem zimy jsme navázaly kontakt s břevlanským dívčím indiánským oddílem Hanietu-wi, které nás začaly brát na akce, a dokonce nás pozvaly na společný tábor. Přestože po něm veškeré naše kontakty skončily, patří jim obrovský dík za to, že nás postavily na nohy a ukázaly, jak by měl skautský oddíl vypadat. Z té doby nám kromě našeho názvu **Waununka-pi**, což je v češtině Tulačky, zůstalo i spousta krásných indi-

ánských zvyků; například zvuk bubnu při svolávání k jídlu, tradiční indiánský stan týpí, potní chýše, udílení Orlich per, funkce táborového šamana, indiánské písničky a mnohé další.

Po táboře se k vedení přidali Ujo (Vladimír Plodek) a Ares (Otakar Herák). A počet členek se ustálil na dvaceti. Každý pátek od 16 do 18 hodin jsme mívaly obvyklé schůzky v klubovně, kterou jsme si jakžtakž upravily. Pravidlem se staly vícedenní výpravy, vánoční besídky, výlety do přírody a jiné akce. Na konci školního roku nás jako třešnička na dortu vždy čekal letní tábor. Naším tábořištěm byla po tři roky krásná louka u řeky Oslavy ukrytá v lesích mezi obcemi Senorady a Čučice. I dnes se na toto místo plně vzpomínek mnohé z nás rády vracejí. Ale už se svými vlastními rodinami a dětmi starými jako my tenkrát.

Takto náš oddíl fungoval do léta 1997, kdy se Ujo a Wikoška vzali. Po kouzelné

svatbě, která byla jak jinak než v přírodě, následoval náš poslední společný tábor. Nebyl to klasický stanový tábor, na který jsme byly zvyklé, ale putovní tábor podél řeky Oslavy. Spalo se pod širým nebem na zřícenině Sedleckého hradu, na louce, v chatové osadě nebo v lesním srubu. I přestože se toho každý den hodně nachodilo, zvládaly jsme hrát hry, plnit táborové úkoly a večer si vždy u ohýnku zazpívat. Bylo to parádní zakončení jedné éry našeho oddílu.

Začal školní rok 1997 a na zahajovací schůzku **skautského oddílu** dorazilo asi 60 nováčků z 1., 2. a 3. tříd. Vzhledem k tomu, že nebyl nikdo, kdo by navázal na tradici chlapeckého oddílu, rozhodli jsme se přijmout i kluky a nadále pokračovat jako oddíl smíšený s názvem **Tuláci**. Vedení se ujalo nejsilnější jádro původního oddílu, v té době 14 a 12leté slečny. Byly to opět těžké začátky. Kromě klasických pátečních oddílovek jsme navázali

na předchozí tradice a pořádali vánoční besídky, vícedenní výpravy i jednorázové akce. Náš první letní tábor v roce 1998 byl jenom 4denní, konal se na tábořišti v Lesní šutrovní nedaleko Lanžhota. Toto krásné místo bylo naším tábořištěm ještě několikrát. A v dalších letech jsme tábořili v údolí soutoku řeky Oslavy a říčky Chvojnice, nedaleko obce Kuroslepy.

Většinu činností jsme se snažili pokaždé mezi sebe spravedlivě rozdělit. Největší organizační schopnosti a hlavu plnou nápadů však měla vždy Šáfa, která byla duší oddílu. To se nenechaly zapřít skautské geny, které zdědila i se sestrou Neznou po Cvrčkovi (Ctirad Petrle). Jeho pomoc našemu oddílu byla obrovská. Bez něho by se asi žádné tábory nekonaly. Úžasných lidí, kteří skautskému oddílu, jakkoliv pomohli, bylo za tuto dobu nespočet.

Oddíl šlapal jako hodinky, z nováčků se postupně stávaly světlušky a vlčata, a tak užíval čas na nový nábor dětí. Oddíl

Tulačky, který čítal v roce 2002 asi 20 stálých členů dál vedli Pavouk (Eva Švirgová), Huňa (Lucie Tomková), Móda (Radka Darmovzalová), Ořa (Ivana Sítková) a Neki (Blanka Zonygová). A zbylá část vedení Šáfa (Martina Petrlová), Nezna (Michaela Petrlová), Lenka (Lenka Brantálíková), Sindy (Gabriela Černá), Malíček (Radmila Bartošová) a Zajíc (Jana Švirgová) udělali v září 2002 velký nábor nových členů a založili **Skautský oddíl Bantuové**. Tehdy se k nám přidal i Rege (Peter Moravec), který působí v oddíle dodnes. Během následujících dvou let oba oddíly splynuly opět v jeden. Když to Bantuům vydrží ještě rok, budou moci slavit „dvacítku“ jako naše „město“ ☺

„Na místech, která máš rád, vždy necháš kousek srdce.“ (z oddílové kroniky Waununka-pi)

Pozn.: Informace byly čerpány z oddílových kronik.

Bantuové

Rege (Peter Moravec)

Je to k nevíře, ale náš oddíl bude příští rok opravdu slavit již 20. výročí od svého vzniku! Byl jsem vyzván, abych si u tohoto, lehce nostalgického, čísla zpravodaje trochu zavzpomínal, a já musím přiznat, že je to vždy krásné a dojemné vzpomínání. Když oddíl Bantuové vznikal, měl skaut v našem městečku již bohatou, bezmála stoletou historii. Tak, jak popisovala Zajíc, vystřídal se u něj spousta dětí a obětavých vedoucích, kteří vyměnili svůj volný čas za práci pro druhé. Byli tady, aby

předali své zkušenosti, aby děti naučili nejenom skautským a zálesáckým dovednostem, ale především, jak se mají k sobě chovat a jak se o sebe postarat. Dnes se často dočtete, jak jsou skauti v zaměstnání žádaní a jaké jsou s nimi dobré zkušenosti. Nedivím se. Když vidím, jak nám pod rukama z malých dětí rostou sebevědomí,

rovní lidé, kteří mají srovnané morální hodnoty, a naplňuje je práce pro druhé, tak musím souhlasit. Především v dnešní době musí být o tyto lidi veliký zájem. Za dlouhou dobu, co jsem skautem, jsme společně s oddílem zažili nespočet výprav, výletů a táborů. Nasmáli jsme se, až jsme brečeli, a zažili tolik nefalšovaných zážitků a dobrodružství, jaké někdo nezažije za celý život. Specifikum našeho oddílu je mimo jiné i to, že jsme se neupoutali pouze k jednomu místu, ale jak na výpravy, tak na tábory rádi vybíráme místa nová a jsme tak trochu kočovníci. Také jsme nikdy žádnému dítěti nezavřeli dveře. Skaut je dle mého jedinečný v tom, že ať jste jakýkoliv, snaží se z vás vždy vytáhnout to nejlepší. Někdo je talentovaný sportovec, někdo je zručný, nebo má perfektní paměť, někdo tmelí kolektiv, nebo umí zpívat tak, že u táborové vrány žasne celý oddíl. Máme i takové, co dokážou u táborového ohně ve svých osmi letech odvykládat příběh tak, že si ho nadsmrti budete pamatovat. Každý jsem jiný a všichni mají ve skautu dveře otevřené. To, co nás spojuje, je bezvadná parta, společné zážitky a láska k přírodě a skautingu. Zakladatelky oddílu Bantuové v roce 2002 byly mladé holky, které navázaly na činnost Tulaček

a daly oddílu podobu, jakou má dodnes. Byly to Šáťa (Martina Moravcová), Nezna (Michaela Chalupská), Sindy (Gabriela Lamošová), Zajíc (Jana Malá), Malíček (Radmila Andielová) a Lenka (Lenka Brantalíková) a zvedly laťku vedení oddílu hodně vysoko. Po nich přišla další generace, po nich další a další... vždy se našli správní lidé, kteří chtěli skautu vrátit to, co jim dal, a pro svoje svěřence by udělali první poslední, aby zažili stejné výpravy a tábory, jako zažili oni. Těchto lidí si nesmírně vážím a nepřestanu k nim vzhlížet!

Dnes má náš oddíl přes 60 aktivních členů a dosáhl tak velikosti skautského střediska. Scházíme se stále v pátky od 16:00 do 18:00 a za rok pořádáme přes 20 víkendových skautských či dobročinných akcí. Těšíme se přízni školy, města i širší veřejnost a moc si všech pozitivních ohlasů vážíme!

Chci moc poděkovat všem, kteří ve skautském oddíle v Lanžhotě někdy působili, ať už to byli vedoucí, rádci nebo kuchaři a zdravotníci na táborech.

Bez vás bychom nikdy nebyli tam, kde jsme!

Se stiskem levice zdraví Rege

Slibovaný táborák, foto Petr Bartoš

Odešla sportovní legenda

V sobotu 29. 5. 2021 jsme se rozloučili s Milanem Puzrlou občanem Lanžhota. Na začátku roku osvedl úspěšný boj s covidem, pak 18. dubna oslavil 75. narozeniny. Těch dalších se po krátké jiné nemoci už bohužel nedožije... Nikdy nezapomeneme.

Kdo v srdcích žije – neumírá...

Fr. Hrubín

Milan Puzrla byl jeden ze dvou československých cyklistů, který má na svém kontě medaile z Mistrovství světa jak na dráze (španělský San Sebastian 1965 a kanadský Montreal 1974), stejně jako na silnici (v anglickém Leicesteru 1970).

Letos 75-letý Milan Puzrla začal svou cyklistickou kariéru v Lokomotivě Bratislava, později závodil za Favorit Brno,

Duklu Pardubice, opět za Favorit Brno a za Duklu Trenčín, kde také po skončení vlastní kariéry působil jako velmi úspěšný trenér.

Československou republiku reprezentoval „Koloňák“ – jeho nejznámější přezdívka – dvanáct let, byl čtrnáctkrát mistrem republiky ve stíhačce jednotlivců, družstev a dvojic a také v silniční časovce družstev. K tomu získal dalších devět stříbrných a ještě čtyři bronzové medaile.

Velká část jeho cyklistické kariéry je spjata s brněnským velodromem, kde měl také přechodné bydliště. Jako první Čechoslovák dokázal vyhrát šestidenní závod dvojic v zahraničí (v Curychu 1971), ostatně dvojice byly jeho parádní disciplínou a zazářil v nich v nizozemském Rotterdamu nebo třeba v estonském Tallinu a v tehdejším východním Berlíně ve Wer-

ner Seelendinder Halle, kde porážel tehdy skoro neporazitelné závodníky z NDR a to na jejich domovské dráze.

Jeho parketou ale byla domácí dráha, tedy betonový brněnský velodrom, kde byl „Ráma“ – jeho další přezdívka – opravdu králem. Není totiž prakticky žádný závod v historii, který by Milan na Bauráku nevyhrál: Počínaje Pohárem Rovnosti, kombinovaným dráhovo-silničním etapovým závodem Brno – Prostějov – Brno, nebo stíhačskou Velkou Cenou Evropy. Dá se bez jakýchkoliv pochyb říci, že v 70-létech byl králem brněnského Velodromu, ale i nedalekého prostějovského velodromu (zde třeba vyhrál pětkrát VC Galy dvojic)

Na brněnském Bauráku celkem čtyřikrát vyhrál celkově náročný etapový bodovací závod 500+1 kolo, pětikrát pak se zapsal do zlaté knihy vítězů brněnských šestidenních dvojic, což nikdo jiný nedokázal.

Milan Puzrla byl prostě PANEM CYKLISTOU, elegantem na velodromu, milákem tehdy početného sportovního publika, což dokazoval i tím, že jako jediný vozil bílé tretry a koženou černou přilbu z Holandska, frajersky nasazenou trochu nakřivo.

Jiří Mikšík

inzerce

Nová **ŠKODA ENYAQ iV** je naše první plně elektrické SUV, reprezentující zcela novou koncepci interiéru. Je vybaveno moderním head-up displejem s rozšířenou realitou i vzdáleným přístupem k ovládání klimatizace či vyhřívání vozu.

Díky stálému připojení k internetu jsou navíc jeho funkce průběžně aktualizovány. Připojení k rychlodobíjecí stanici umožňuje dobíjení baterie z 5 na 80 % její kapacity v ideálním případě za 38 minut.* Více informací naleznete na webových stránkách našeho dealerství nebo na www.skoda-auto.cz. V případě zájmu o testovací jízdu nás neváhejte kontaktovat online či telefonicky.

* Jedná se o předběžné hodnoty.

Michal ČECH
Tel.: 725 940 795
✉ michal.cech@agrotec.cz

Marta KVINTOVÁ
Tel.: 606 726 922
✉ kvintova@agrotec.cz

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AGROTEC a.s.
Lidická 123
690 02 Břeclav
Tel.: 519 326 500
www.agrotecauto.cz

AGROTEC
osobní automobily

**NOVÁ,
PLNĚ ELEKTRICKÁ
ŠKODA
ENYAQ iV**

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

iV

ŠKODA ENYAQ iV – emise CO₂: 0 g/km
spotřeba: 16,6–18,1 kWh/100 km.

Poraněný jestřáb

Jaroslav Sedláček,
Záchranná stanice Rajhrad

V dubnu dvanáctého byli pracovníci naší rajhradské záchranné stanice přivoláni do vaší obce zaměstnanci městského úřadu pro zraněného dravce. Původně se mělo jednat o káně, následně o „krahulce“ a na místě byl dravec určen jako jestřáb lesní, dospělý sameček. Zde stojí za zmínku, že Krahulec je jen místní název, hora v královéhradeckém kraji, ale dravec se správně jmenuje krahujec obecný. A je o poznání daleko menší než jestřáb. Z neznámého důvodu si ten lanžhotský jestřáb přivodil otevřenou zlomeninu pažní kosti. Tato forma zranění většinou pro dravce znamená doživotní pobyt v záchranné stanici. Otevřené zlomeniny se napravují dosti složité, a i v lepších případech zůstávají trvalé následky.

Jestřáb je elegantní, skvělý letec s přisným pohledem jeho žlutých nebo červených očí. Je běžnějším druhem dravce v České republice. Již od pradávna byl pronásledovaným ptačím lovcem pro svou schopnost lovit myslivcům zajíce a bažanty v honitbách, holubářům holuby a chovatelům drůbeže slepice na dvorku. I přes přísnou ochranu v posledních desetiletích je stále huben a chytán do pastí.

Záchranná stanice v Rajhradě je územně příslušným zařízením na záchranu volně žijících živočichů pro oblast Břeclavska. Jistě každý ví, že obora Soutok je rájem dravců. V minulosti u nás skončili z lanžhotského katastrofu mnohé ptačí vzácnosti, např. výr velký, orli mořští, luňák červený, a dokonce i orel královský.

Ještě těsně před uzavěrkou městského zpravodaje v naší péči skončila dvě mláďata kriticky ohroženého orla mořského, se kterými spadlo hnízdo na topolu a obě si pádem na zem způsobila různá zranění křídel. Za jejich nalezení a oznámení patří dík zdejším zaměstnancům podniku Lesy ČR.

O záchranné stanici Rajhrad, včetně možnosti jak nás, zvláště v tomto nelehkém roce poznamenaném covidem, podpořit si můžete přečíst na www.dravptaci.cz

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 1100 ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petřelová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, V. Tučková,
J. Malá, L. Topolanská

Vyhrazujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: červen 2021
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 11687

Uzávěrka zpravodaje 3/2021 – 12. 8. 2021

Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Vyhliádka z věže kostela 1923 / 2020

Stará škola 1966 / 2021

Ulice Kostická

Starý Mlýn

Jan Uher Fabříš

Hody

Staré fotografie

Hostinec u Lamberků 1926

Kout 1981

Súhradská kaplička se studnou

Ulice Nová 1980

Polní práce

Polní práce

Súhrady před kovárnou